

Eureo Ti'tijoeriwichio Iyojura

Riosia ahpo Taanachi nayewakamepua, ahpo Tijoe Tijoe-tukame

¹ Kúíra, yomatiamé i'ka wehjoarichi mochikame. Neeea no'o cheriwejaraninia, ki no'o teewara tuuka aamo nayewiaopua. I'ka no'o iyotiachio aamo nayewemania, Apoe taamo Noonoo tewekachi kahtiaméchi simiyameo, achini teereriopua pu'kao, i'ka wehjoarichi mochikamechío. Wee, i'wa o'inemane pu'ka wa'a teeretiamé naewakao.

Kai waapisi ehkoriaami o'inia taamo Noonoo Riosia, ki ookapisa a'chi teeka nayeweriaipua, taamo ehkoriaami noonorio, ahpo ehkoriaamisi o'inia ahpo na'nayewatura ajawasiriachio. Pu'ka na'nayewaturachi nayewao, taamowichio iyotenurasikamepua pu'kao; ² nape ehpe taawechiami wa'asichioopua Riosia, Apoekamera taamo nayewenariapaopua, apoe wa'api ahpo Taanachitia tijoetukamepua, i'ka wehjoarichi naawakao. Ihji Riosi Tijoetukamea, yooma Riosi wa'api tiariwa iinuekapaopua, yooma Riosi iinuekao, ahpo Taanawichio nuuteka yasitokamepua. Ihji Riosi Taanaraa, apoe Noonorakai tiipaopua, apoe iintokamepua yooma ihta iintuame enepateka weechio, ahkasi yooma ihta tewekachi iintuameopua tiameo, wa'asa tiame inatakamekapua. ³ Ihji Riosi Taanaraa, yomatiamé ahpo Noonoo tiariwa, enepakamepua. Ihji Riosi wa'api Taanara nanariraa, apoe Riosi tiia nanarira puuuu. I'ka Riosi Taanachi simiyame nayewaniachio, yomatiamé Riosi ahpo utewari teerepakamepua pukachio, ahpo

Riosiwarielopua, yomatiam e ahpo enepateriao ahpo utewari naerae te'ta teerewiamepua teetotewachio.

Puuu wa'api Riosi Taanarachitiaopua, yooma taamo tatakoria papakosaapua, eenechi moenarepua tewekachi kurusichi mukusao, ahpo te'ta yawichitumia yasitomiachio, ahpo Noonoo ahjama ahjaminao.

Riosi Taanaraa, epeche tiamepua ki tewekachi mochikame Riosi ku'iwarchitia

⁴ Ihji apoe wa'api Riosi Taanarachitia tiiao, Riosia tewekachi ohjoeme ahpo tewekachi ohjoeme ku'kuiwario, epeche tisia weruma tiamepua pukachio. Riosia ahpo Taana Tijoetukameo, yooma ahpo iinuwa kiamerapua pu'kao, ahpo Taanakamera tooepaka.

⁵ ¿Aatana chaanekame Riosia ahpo tewekachi ku'iwario:

Muuua no'o Taanapua?

¿Aatana pu'kao chaanekame:

Ehpiamio neeea, aamo tijoetutekamepua?

¿Achinitio wa'a chaanekamepua, aaata ahpo tewekachi ku'iwario? Riosi tewekachi kahtiamea, ka'chitia taaweche cheekamekoipua, aaata ahpo tewekachi ahpo ku'iwario:

Neee enema aamo Noonoraa, cheekao,

muuua no'o Taanara enemapua,

cheekaoi.

⁶ Ohsotia Riosia, ahpo wa'api weeechi tijoetutesaapua, ahpo Taana teewarepua, ahpo piiripi wa'api Taanao. Wa'a iintosaapua chaanerepua ahpo tewekachi ku'kuiwario:

Yoomahka eemea,

i'ka no'o Taanachi paparamitiapua.

⁷ Nape Riosia, ahpo tewekachi ku'kuiwarichi simiyame nayewakao, eee cheerepua:

Eeme no'o tewekachi ku'kuiwaa,

eekaka te'teriamepua,

ki teteiwame.

Eeme no'o uhjurawa tu'tuiwaa tiameo,
na'i tajenariraka te'teriamepua.

⁸ Nape Riosia Ehkoriaami Iyoterichio, ahpo Taana
nayewekao, chiiamepua:

Aa muuu te'ta Riosia,
aamo ye'kari yasiraa,
ki wahjiamesi teeremeri puuuu;
muuuu aamo yawichituwachio, pua,
tísia kaawerumache teetomerimua.

⁹ Muuuu kaawerumache nakiyamekapao,
nekumiamemua ki kaawerumao.

Pukaepa nee Riosia aamo Riosiwaa,
aamokamera uukamepua,
epeche kaawe kaaweruma e'rari amochi yahchep-
akaopua,
ki aaataoipua wahjachio, wa'achitiao.

¹⁰ Pirenachi iyoterichio, tiameo, piiripi Riosi
nayewatura aaataa, cheeriopua Riosiwichio nayewaka,
mehka ihtoriachi Riosi ikipuame ne'neka, cheeriaipua
ahpo Taana tijoetutemiao:

Aa muuu te'ta Paamiraa,
muuu iintokamepua i'ka wehjoari enepatekao,
muuuu iintokamepua tiameo,
yooma te'pa tewekachi tetewiniameo iintuametio.

¹¹ Yooma aamo i'ka wehjoarichi enepateriaa,
yooma wehjoari tewekachi tiameo,
yooma kihta itipimeripua,
nape Muuuu wa'api teeremeripua enetokao.

Yooma puuuu oochetupameripua, itapiti wisasorichitia
ka'rapaka.

¹² Yooma pu'kao itapiti aamo iintoria netekao,
wisasori tuuminaka iintomerimua, muuu no'o tjoet-
uteriaa.

Yooma pu'kao sewina ikitemeri muuuu,

aaata weemera wakiratetekamechitia;
 nape Muuuu wa'api teeremeripua,
 kiisi sewina iika.
 Aamo ahjaa, wa'api teetomerimua,
 ki seena aampasi.

¹³ ¿Aatana seenepi ahka Riosia,
 cheekamepua ahpo ku'iwario:
 “No'o ahjamina yasipamitia muuuu,
 ahkasi no'o aamo seepurawao,
 aamo tarachisi koomorepatiachisi”?

¿Ki ahpo Taanache wa'a cheekamepua, ahpo ah-
 jamina yasipamio tuuka? ¹⁴ Wa'a tiiachio Riosi Taa-
 naraa, epeche kai nu'uti puuuu, ki Riosi tewekachi
 ku'iwarichitia. Riosi tewekachi ku'iwaria, oowera Riosi
 ku'iwariipua, oowera nuurewariche. Puuu Riosi tewekachi
 ku'kuiwariaa, Riosi ahpo newipateria ti'tijoeri ku'imichio
 nuurewariemechepua, i'ka weechi taamo mochitoo-
 chiopua pehjo, ahkasi ahsieme taamo kiamiachitia Riosie
 newipatewao.

2

Ki sewina ne'nepa i'ka Riosi newipariopua

¹ Wa'a tiiachipa teemea tísia e'waka mochitomete
 teemea, Riosi Taanarachi simiyameopua, yooma
 pu'ka ka'karuma tuuyewari taamo inamuriaopua
 tiame, kiisi taamo neipumichiopua pu'kao. Ki wa'a
 teeretosaa teemea, mekache enetoma teemea Riosichio.
² Taamo ehkoriaami yayawa Riosie kokosatiamepua, ki
 e'wekamekapa puuuu, Riosi tewekachi ku'kuiwarie,
 uhjuratiame Riosie tuuyewariopua. ³ Pu'kao ki e'wekapa
 kokosariopao, ¿kehkisa epeche taamo kokosatapua
 ki iyorisoopua taamo Paamira Eesusi chiiiao, tísia
 taamo newipatenareka chiiapua, taamo tatakoria

cheriwenareka chiiiao? Ihji Riosi Tijoetukamea i'wa weeechi kahtiaiopua pehjo, yoomatiame tuuyekamepua ti'tijoeo ooweruopua tiameo, ahpo newipatewachi simiyameo; neipao, puuu Eesusi chiia inamukamea, puuu nokakamepua tamochi tuuyepakao, Eesusi cheeriao, te'ta pichiwako tuuka. ⁴ Riosiai apoe ku'ipakamepua tiameo pichiwatakao, pu'ka Eesusi cheeriaopua, itapiti peenia ihsiwaeopua, itapiti ki maaenarieopua tiame, yooma ti'tijoeri tetewachi wa'a iintokamepua, yooma ihta kokoriameopua yachapateka. Yooma apochi pichikekameopua Riosia, yooma pukachi yasipaterepua ahpo Riosiwario, ahpo te'ta e'rariachitiaopua.

Eesusi Riosie Weratiame, weeechi tijoechitia tijoetutetiame

⁵ Riosia ahpo tewekachi ku'kuiwario, ki ki'yakamepua pu'kao, aapoe yawichitumichioo, weemera wehjoarichi taamo nayewa, taamo mochimiachioopua. ⁶ Ehkoriami Iyoterichi aaataa iinatukeriaipua Riosio:

¿Ihtana tiachipa tísia nateyamepu weeechi ti'tjoeria
 aamowichioo,
 pukachio aamoo,
 tísia inataka yasitoamekoopua?

¿Ihtana tiame weeechi ti'tjoeria,
 tísia nateyamechitia tetewarioopua,
 tísia neesetokao?

⁷ Muuua ku'itapio ti'tjoerio,
 ki aamo ku'kuiwarichitia weruma
 tetewikamekaimua pu'kao,
 epeche kai nu'uti tiame tetewikamemua pu'kao;
 wa'a iintokaomua yooma aamo tísia weruma tiariwa
 ki'yakamemua pu'kao,
 yooma ki nu'uti aamo iyoripuame tiamé;
 muuua pu'kao, yomatiamé ki'yakamemua pu'kao,
 yomatiamé ihtaoi aamo enepateriao,

ahpo ye'karitere teeremichiopua.

⁸ Yoomátíame pu'ka aamo enepateria wehjoarichío, pu'kátere teerepakámemua.

Wa'a tiiachiopua Riosia, kiisi kihta toaka yasitoamekaitepua ahpo inatariaopua ti'tijoeriopua ahpo ye'karitere teerepuao. Nape wa'a teeremeri yooma ihta ahpotere te'ta e'weka mochitoniaméo, ahkasi ehpiamioio ti'tijoerieo, ki tetewiniamepua pehjio. ⁹ Nape teemea Eesusi Riosie Weratiameo tetewakamepa teemea, pu'ka Eesusio Riosia, weeechi weerewaeme tijoetutekamepua pu'kao, ki tewekachi ahpo ku'kuiwa weerewaamechitia. Riosia weeechi tijoe weerewaeme tijoetutekamepua ku'itapiwichioo, pu'ka Eesusio weeechi weerewaekapa mukuyame enemichiopua, pu'kao taamowichio mukuka, taamo natetekemichiopua tatakoririao, Riosie taamo kokosapua nehpuamichiopua. Wa'a iintokame Riosia ahpo Taanachio, tísia taamo nakiyámekapa. Riosia ahpo Taana Eesusio, taamo tatakoriria pejanaka mukuriopao, tísia kaawe e'reka tetewamepua pu'káo. Wa'a iintokopa pu'kao, ki nu'uti iyoriwa ki'yakamepua pu'káo.

¹⁰ Yomatíame i'ka wehjoarichi iintuamea, Riosie enepatetiamepua ahpo iinuwa enemichio. Yooma Riosi ahpo Taanachi iintoriaopua taamowichiooi, taamo ahpo tatana iintapanariapa wa'a iintokamepua, wa'atiao, yooma taamoo ahpo ahjama ahpo tisiwa peeniatiwachi, mochimichiopua, apoekamerakapapua te'ta apoe teekoraa. Nape wa'a iintonariapa Riosia, tísia kokosa tiiame aiwari saetekamepua ahpo Taanao, ahkasi mukiwachisio, taamo tatakoriria Riosie kokosapuame newipatekao. ¹¹ Teeme te'ta piipatetiamea Eesusieo, Eesusi wa'api Noonora noonoeme teemeai, te'ta taamo piipatekamechi. Pukaepa Eesusia, kihta suuwe e'ramepua taamoo, ahpo poponiwa pipinioi teewakao. ¹² Ehkoriaami

Iyoterichio Riosia, ahpo wa'api tijoe tijoetuteria ne'neka, cheekamepua:

Neee Tijoe Tijoetutetiamea,
 amochi simiyame nayewamapua No'no,
 yooma no'o poponiwaopua,
 yooma no'o poponi pipini tiame,
 ahkai nanapawiachiami asikaopua,
 kaaweruma amochi nayewaniame, wikatamania.

¹³ Pirenachi Ehkoriame Iyoterichio, chiamepua tiame:

Neeea no'o oowe e'riao,
 no'o Noono Riosichikamera teeremapua.

Pirenachi Iyoterichio tiameo, Riosi ahpo Taanachitia tijoe tijoetusaapa, chaanipua:

I'wa kahti neea,
 no'o Noono Riosi tatanara ahjama,
 no'o poponiwa pipiniwa tiame enepateriachi.

Pirenachia Iyoterichio, chaanichipua tiameo:

I'wa kahtinia no'o poponichi,
 pipinichi Riosi tatanara ahjama,
 apoe no'o No'noo,
 no'o ki'yariachi poponi pipini tiame.

¹⁴ Aata ta'pechio, ahpo wa'achi te'teramepua weere-wao. Pukaepa Eesusia weeechi tijoe weerewaeme tijoetutetiamepua, Eesusio tijoe weerewaekapa mukimichio-pua taamowichio. Wa'a iintoka Eesusia u'yekamepua riaorósio, te'ta utewari iinuekaopua ahpo mukitemiao, pukachi mukitewachio Riosichi poanataopua. ¹⁵ Wa'a iintokaopua sa'runakamepua, pu'ka mukiwame tísia majaniame ti'tijoeopua, ahkasi ahjaniachi o'inia, majaka mochiniaopua. ¹⁶ Eesusia, taamo weerewachitia weerewapakamepua, ki tewekachi Riosi ku'kuiwarichitia weerewa, taamochitiakamera weerewaeme ku'imerikapa

tamochi weeechi eenakao, yooma aaataoipua, Auranchitia Riosichi paparakameo. ¹⁷ Ihji Eesusia, yomatiam weeechi ti'tijoeri mochikamewichioo, te'ta tésiwe e'riame neeserosi enenariapaopua, tijoechoitia te'ta naawanariame eneriamepua; tije enepasaapa, ahpo weerewao Riosiwichio kurusichi mukukao, oowewarichitia kianariapa Riosio, yomatiam ti'tijoe ooweru tiame tatakorika wikiriatariao, natetépaka. ¹⁸ Riosia, tijoechoitiakapaopua Eesusichio, kokosa aiwame eneparepua, tijoechoitia kokosa saayame, wa'achitia tijoechoitia tísia na'ara yoraniame aiwakamepua tiame, wa'a ikisa riaorósie aatiatawa, tísia na'arari aiwatetiame tiame. Wa'a tiame enepakapaopua, kaawe taamo ku'imerikapaopua, ihtaoi taamo na'arewa anachasiwachiopua, yooma taamo riaorósie na'arari aiwaniachio, riaorósie taamo pa'pasuniamechio.

3

Eesusi epeche werumachitia tetewipuame ki Moisechitia

¹ Pukaepa eeme no'o poponiwa pipiniwa piipatetiameapa, kaawe keepuka no'o inamumitiapua i'ka no'o aamo chaanemia Eesusichi simiyameo, yooma eeme Riosichi paaewa ukamea, Riosiwichioo ahpo ijinuwa enemichio. Ihji Eesusia, Riosie te'ta weratiamepua, Riosichi simiyame taamo masitemichio, Apoepua tiame taamowichioo, te'ta neeserosia Riosichio. ² Eesusia ahpo weerario, tísia iyorika yasitokamepua pu'kao, Moisechitia tísia iyorika yasitoriachitia Riosichio, yooma ihta yorakeka Riosii ijinua mochiwarichio, Riosio ahpo kariwarachitia te'teriamechio. ³ Nape nenekuti wa'achi te'terioipua pu'kao, Moiseo Eesusiopua tiameo, Eesusikamera te'ta yoorepuamepua, ki Moisechitia, aaata te'ta Riosii kariwarakamera netekamechi, te'ta kaaweruma nayewapuawichio, ki kaarikamera

netetiame. ⁴ Ihta kaario, aaatae neteniamepua, nape itapiti ahjae karitaniameo, Riosie enepatetiamepua, yooma ihta itapiti ahjae netetiamea, Riosio yomatiamie iintuame iintokamekopapua, enepatekao. ⁵ Moisea, Riosi ta'perachio yorakiameche enerepua, itapiti Riosi cheesia tuusikamera, wahka ihtoriachi epeche ma'chiamie nayewapuame. ⁶ Eesusia Riosi Taanakapaopua, epeche te'ta iyorika tetewipuame puuuu, te'ta Riosi ta'pera karitamerakapa. Teemea itapiti puuuu, Eesusi ahjae karita, ki wahjiame Eesusichi paparame enesaa, ahkasi taamo ahjachisio.

Riosie piipatetiamewichio resipuniame

⁷ Pukaepa neeea aamo chaaniamepua, e'weka mochi-topuapua Riosi Riosiwari aamo nayewesoo, Riosia eee cheeriachitia ehkoriaamio:

No'o Riosiwarie chiame inamusaa,

⁸ ka'te peewame enemitia eemea aamo iikachio,
aamo resipuwa iinuemichiopua aamo iikachi.

Ka'te aamo ehkoriaami mochiriamechitia,

erapamitiapua,
wahka wakiwechi nokisiniio,
ki no'o e'weriachitia.

⁹ Ihji aamo ehkoriaami noonoriwaa,

ooka weerewa paamupari no'o peenia ihsiawa
tetewikameaipua,

ki noochi paparakamepua.

Nape wa'a te'tiai puuuu,

oowera ahpo neesetojeraipua.

¹⁰ Pukaepa neeea nekaka pu'ka ehkoriaami ti'tijoerichio,
erapakania:

“Ihji ti'tijoeria wekakache mochitonarepua ahpo
iikachio,

ki no'o e'wenareka,
kaaweruma pooechi mochitopua.”

¹¹ Waikao nekakao erapakania:

“Ka'chitia ajasitemania i'kao,
no'o i'towa resipupua weechi chaaneriachio.”

¹² Eeme no'o Riosichi poponiwa pipiniwa tiamea, kaawe aamo inateka mochitopuapua, ki ka'karuma nokiwamechi ruhjipua kiisi kaawe tiame tetewamechiopua Riosio, aamo Riosichi paparáo, toaka. ¹³ Ohso kaawe eemea kaawe aamo neesetoka mochitopuapua, senepi taawechi wa'api te'teretoka Riosichi paparakao, kihta peewanapaka iikachio, kihta aamo wisikuepuawichio, tatakorieo. ¹⁴ Teemea pewatiame mochitosaapua Riosie Wera-tiamechi paparakao, ahkasi taamo o'ineriachi o'iniopua, kiapuame teemea yomatiamé Riosi kianareka yasitao, Eesusio taamowichio iintoriopaopua.

¹⁵ Pukaepa ki wehchi ipaka keepupuapua Riosi Riosiwari aamo nayewesoo, pu'ka Ehkoriaami Iyoterichi cheerichitia Raawitaruo, eee cheeka nayewaiio:

Ehpiamio eemea, no'o aamo nayewesoopua Riosiwario,
ka'te peewame enemitiapua aamo iikachio,
aamo ehkoriaami mochiriamechitia
wahka wakiwechi nokisinioio,
ki noochi erakoka paparakameopua,
oowera ahpo neesetojerakameo.

¹⁶ ¿Aatana eneriarepua, wa'a chiame inamukamea Riosi Riosiwario? ¿Kikosa Moise Eejito puuyanaria, chaanerepua? ¹⁷ ¿Aatanakosa ahjama nekakame Riosia, ooka weerewa paaumpari nokisinioi wakiwechio, kiisi e'weniapa pukaeo? ¿Ki puuukosapu tatakorika wahjipakame wakiwechio? ¹⁸ ¿Aatanakamerakosa ki asitemo tuukame Riosia, ahpo i'toachi resipuwa weechio? ¿Kikosa ki e'wekamera enerepua? ¹⁹ Wa'a teesoo, ¿ki paparaniamerapu te'ta nateyamerapua, kii ki paparapa ki asikamepua ahpo resipumia i'toniachio?

4

¹ Pukaepa teemea, pu'ka Riosi cheeria taamo iikachi nayewekao, iiweta pehji taamo ooweniame enesoopua taamo iikachi resipuniameo, e'waka uupuapua, seenekachi eeme aaata ki e'weka ukamea, wa'atia ki resipuwa iinueka itipimapua ahpo iikachio. ² Ehpe taawechiamio, puuuu wa'api Riosi tuuyewari taamo tuuyeniapua, puuu ehkoriaami chaaneretiaa, nape pu'kao ki pichikeria ahpo chaanetiao, wa'a tiachipa ki ajasirepua Riosie resipuwachio. Puuuu ki pichikekapa ahpo Riosie chaanetiaopua Moisechi, kitachi itipire ahpo inamuriaa. ³ Nape teemea ki wa'a noonowikamepua taamo ehkoriaamechitiao. Teemea, Riosi chiiiao, pichiwa pichikekamepua pu'kao, pukaepa ukame teemea Riosie resipuwao, ta'iria mochitoniamieopua iikachio. Pukaepa ki wa'achi te'teriamo teemea, Riosio ki muitemio tuuriopaopua ahpo kiamio tuuriachiopua Kaanani weechio. Wa'a teesoo Riosi cheeriao muipuachio, iintuaitepua waikao piirechi resipupuachio. Puuu Riosi resipuwaa, Riosi yahchariapua ehkoriaami taamowichio, i'ka weee yahchaiopua kajusa. ⁴ Nane'riame teemea Riosio taawe resipuniachi yahchariamekoo, pirenapi Iyoterichio eee chiiamekopapua:

Riosia yooma ihta netesaopua, oowisani taawechi resipurepua.

⁵ Nane'riame teemea iintumerikoo, piirechi resipupuachi mochiwachi taamowichio tiameo, pirenachi Ehkoriaami Riosi Iyoterichio, Riosio, ahpo ki e'wiame ti'tijoeri naewakao, eee cheeriamekopua:

Kiisi muitemania no'o ahjama te'ta resipupuachio.

Pu'ka “piirechi resupupuachi” cheeriao, wahka ihtoriachi enemeri tuuka, cheeriamepua. ⁶ Wa'a teesoo iiweta toiyoopua resipupuachio, iintuamepua pehjo

muipuuameo. Puuu ehkoriaami ki e'wakamea Riosi tuuye-wario, ki muimeripua. ⁷ Wa'a teesoo, Riosi resipupuachi muipuaa, ahpo Riosie paajutetiaa, inamusache ehpe wa'api enaniamepua Riosichio. Ihji “ehpe wa'api” Riosie chanitiamepua ehkoriaami o'iniaio, eee cheeka:

Ehpe wa'api no'o Riosiwari inamusaa,
 ka'te peewanamitia aamo iikachio,
 cheeka chanitiamepua.

Wa'achi cheeriami taamo ehkoriaami Raawiai ahpo Iyoterichio, ki ku'itapi neipa, Kaanani muitioio, Osuwee. ⁸ Wa'a teesoo, Kaanani muitiamea Riosie i'toniaio Eejito o'iniaio, puuu resipuwaa, ki wahka ihtoriachi resipupua enerepua, te'ta resipupuachiopua wa'asio, Riosi ahjamaopua tewekachio. Puuu Osuwe i'toteka Kaanani resiputiamea, te'ta resipupuachi enesoo, ki piirechi resipuwa nayewamii Raawia, neipami taawechiamiopua, wahka ihtoriachio. ⁹ Wa'a teesoo te'ta Riosichi paparakamewichioo, iinuemepua pehjio ihta resipuwa taawechi, yooma pu'kawichioo ahpo iikachi resipuwa uukamekoopua, Riosi Riosiwarie ahpo paajutetioio. ¹⁰ Pu'ka mochipuachi taamo asisoopua tewekachi resipupuachio, kajumeripua wa'asio, taamo Riosiwichio tekipanakiaa. Wa'a mochipasaa teemea, pu'ka ahjama resipumiachio, resipumeri teemea wa'asi, Riosi yooma kajusaapa yooma ihta enepatekao, resipuriachitia. ¹¹ Pukaepa teeme Riosichi paparamea, utewame taamo kaawe neesetoka mochitoamepua, ki taamo ehkoriaami mochiriamechitia, ki e'weka Riosio, ki taamo ka'itepuawichioopua Riosi resipuwachi muipua, Riosi ahjama resipupuachio.

¹² Riosia wa'a taamo resipupuachi ajasipuawichioo, ahpo tuuyesiwae taamo ku'ipamepua ka'karuma asipuawichioopua wa'a ahpo kahtiachio, ahjama

resipupuachio. Riosia te'ta ahjae taamo ku'ipaeo, ahpo Riosiwarie puuuu, pukae taamo iikachi nayewiaeo. Riosia tiameo, ahpo nayewaturae iyoteteriae taamo nayewesiamepua, ku'ipasikaopua taamo nokisiwachio. Puuu Riosi naeraa ahjamekaitepua, tamochi yasitoka neesetoame, a'chitia keenakooi kakupachi panitoka. Puuu Riosi naeraa, te'ta nane'riamepua taamo ki kaawe nokisoo. Puuu Riosi naeraa, ahkasi tísia noriwi taamo tiiachisi pakiyamepua, taamo erakoapua tetewipaka, taamo inataopua tiame, puuuu, itapiti nasimachetaka ihwiamepua, neneku tísia yoorame chupatetiame, puuuu ahkasioi owachisioi pakime tiame, ma'chiame tetewipaka aataoi noriwi tiiao. Puuu Riosi naeraa tamochi yasipakao, ahkasioi taamo inataoi taamo ma'chitamepua Riosichio, ihtaoi taamo iintonariaopua. ¹³ Kihta ki'tiame Riosiwichioo, itapiti ki tetewipua tiamea. Yooma teemea Riosi tetewachi te'terimekaitepua, kihta ichipume tiame teemea, Riosi tetewachio, yooma kawiame ma'chiamepua. Pukaepa ka'chi iika wihtume tiame teemea, Riosi te'ta katewiachi taawechio kajuyachiopua wa'asi.

Eesusia Apoe te'ta neeseriosipua

¹⁴ Wa'a teeremiopa waika kajuyachi taawechio, Riosia taamo neeseriosi weererepua, aata Riosichi taamo pejana nayewesimeri, ihtaoi taamo tatakoriria cheriwepuawichioo. Puuu te'ta neeseriosi Riosi weratiamea, apoe Eesusi puuuu, te'ta Riosie Tijoetutetiame, Riosio ahpo Taana teewaria. Pukaepa utewaeme pukachichi te'teretomete teemea, utewaeme pukachiche paparataka. ¹⁵ Puuu Eesusi taamo te'ta neeseriosia, tamochi oikamekapaopua tamochitia aiwasikaopua, yooma ihta taamo kokosa ikiyachitia saekapaopua, machikamepua taamo tesiwa erakoao.

Pukaepa kaawe taamo pejanameri tiame enepakamepua, puukamera taamowichio ahpo Noonochi tuuyesimeri tiame, taamo tesiwa chaachapaopua, taamo te'ta aiwasiaopua. Puuu Eesusi neeseriosi tiameo, weesa pa'pasutiamepua tiame riaorósieo, taamochitia tatakorijerakaopua, nape Eesusia kiisi e'weropua, wa'a chiioi tatakorijerakao. ¹⁶ Wa'a teeso teemea, kihta seeweka itanemetepua, ihtaoi itapiti taamo cheriwepuaopua, ahseka te'ta kahtiachi, apoeo, taamo puuyeka kahtiamepua wa'asi, tísia tesiwenareka taamoo, a'chitia keenakooi a'chitia taawechioi apochi enapameopua ihtaoi itanemiao.

5

¹ Yooma weeechi te'ta neeserosia, ti'tijoerichi uutiamepua, ti'tijoeri animari Riosiwichio meritiamé, eerarao Riosichi oowesimichioopua, ti'tijoe tatakoria cheriwepuawichio oowewawichioopua, ooweruwichioopua tiamé; naatiopua tiame, itapiti ti'tijoeri Riosiwichio ihkorewara, oowesimichioopua Riosiwichio kaawe e'rewao. ² Puuu te'ta neeserosi weratiameai, tatakorichi wichipuame eeyowa tiamekapaopua ti'tijoerichitiao, machiyame puuaa aaata tesiwe e'repuao. ³ Puuu te'ta neeserosiai, wa'achitia tatakoriamekapapua tiameo, animari merisa eerara, Riosi oowemeripua ahpo tatakoria cheriwepuawichioo, wa'a iintosaopua ahpowichioo, animari me'yaria Riosiwichio, pu'ka animari eerara Riosichi oowemeripua, ti'tijoe ooweru tiame tatakoria cheriwepuawichioo.

⁴ Puuu te'ta neeserosi enepariao, ki apoe ahpo e'rachi, te'ta neeserosi enepakameko erametepua. Riosikamera ihsikamekopua pu'ka weerakao, ehkoriami Aaroni weerariachitiaopua, pukeri simiyachioopua. ⁵ Apoe Riosie Wer-

atiameai, ki apoe wa'api te'ta neeserosi enepakamepua.
 Pu'ka weerakao, Apoe Riosi iintokamekopua, eee cheekao:
 Neee aamo tijoe tijoetutekamepua,
 pukaepa no'o Taana muuuu.

⁶ Sewinachi Ehkoriaami Iyoterichio chaanipua tiame:
 Muuupua weechi mochikame te'ta neeserosia,
 ki wahjiamesi teeremeriopua,
 i'ka weee kajuyachisio,
 Merekiserechitia teereria.

⁷ I'wa weechi kahtiai Riosie Weratiamea, weesa tísia tesiwa cheeka nayewakamepua ahpo Noonochio, ki ahpo neesetopuawichioopua pehjo ahpo meripua, ahpo Noonochioopua te'te ahpo newipateme tiamechiopua. Pu'kao apoe Nooraraa, wa'a teerekamepua keepukapao, te'ta iyoriamekopua ahpo Noonoo. ⁸ Apoe Eesusia, Riosi Tijokai, ahpo Noonoo e'wawatere yasitorepua, tijoe aiwachitia saaeka. ⁹ Yooma ahsepari iintokapaopua tatakoria natetekaopua, ti'tijowichioopua ooweruopua tiame, taamo ki wahjiame ahjaniame newipatiame eneparepua, yooma aatawichioopua, apochi paparakameopua. ¹⁰ Pu'ka wa'apichi tiameo, apoe Noonoraa, te'ta neeserosichitia yasipatekamepua pu'kao, Merekisere neeserosi teereriachitia, ki wahjiamesi i'ka weechio.

Ahpo Riosichi paparao, eeyowa tiame ahpo toimia

¹¹ Ehpeche nayewamiinia i'kao, nape eemea pehjo, ki te'ta pu'sereka inamunariamepua no'o masitiao, tísia tehki tiamekopua i'kao, kaawe pahtepuameo. ¹² Aamo tehpesi masiteniameopua wa'asio, masitari eneme teerriai eemeapa, nape eemea ohsotia eenechi masiteniame nakiyamepua, kukuchi masiteniamechitia, yooma ahkasi ki eerina tiamekoiopua. Kohjaka te'terriame eemea iiwetao, ka'chi iika ko'kome tiame, pa'pamira koayao. ¹³ Eeme

kohja koaya koayameapua pehji, kihta inatamepua ihtanakamera kaawerumakoo, ki kaawerumarakooiopua. ¹⁴ Weeweruma koaya koayamekamera inatamepua, puuukamera nane'riamepua aachintiamera kaawerumakoo, aachintiamera ki kaawerumakooio.

6

¹ Nape eemea weweripakameapa wa'asi Riosichio, toitia kaawe pukeri simiyachi aamo masiteretiaopua, ohso kaawe ki aamo masiteniakamera pehji, pepenipapuapua. Ki wa'api chaachapamete teemea eenechio, taamo kaawe masiteriaopua wa'asio, ihji eee tiiname masitetiamechitiaopua: ki kaaweruma nokiwa toinarewa, Riosichi mochitoamekapa; itapiti yoorewa kihtawichio teerepuame, Riosichi kaawe teerepuameo; naatioipua itapiti iintoka Riosichi paparaniameoi; ² paatoninamechi simiyame nayewaniameoipua; aaatachi seekarepaka weraniameoipua, aaata itapiti yoramichioopua; eenechi ahjaniamechi simiyameoipua; Riosi kajuyachi katewepuameooipua. Yooma ihjia masitetiamepua wa'asio, ki masitenia nakiyamepua wa'asio. ³ Riosi wa'a erasoo, wa'a noonoima teemea, pu'ka pahcha masiteriao toaka, piirechi itapitichi sitema teemea masitekao.

⁴ Aaata puuu pahteka inamukaipua, Riosi ahpo taana enemichio paeawao, Riosi Riosiwari ahpo iikachi ta'irekaipua, ⁵ Riosi kaaweruma tuuyewari tísia penipakapa pu'serekamekaipua, aachin ihsika ohjoemeripua weemera ahjarichi te'teretopuao, ⁶ wehchi ipaka tetewikamea yooma ahpo Riosie masitetiao, kihta ki'tiamepua wa'asio, epeche ahpo masitepuao, ahpo kaaweruma enepamiaechi simiyameo. Puuuu Riosi Taanarao, eenechi ahpowichio mukijerakameka noonoikame puuuu, eenechi ahpo tatakoriwa

cheriwejerachitia. Puuu wa'a tiame iintokamea, tísia na'arari iintokamepua Riosi Taanarachio, ki uunariamekapapua, Riosi ahpowichio kaawe iintoriao. ⁷ Puuu wa'a te'terekamea, waasaka te'teriamepua, kaawe yukisoo kaawe taakemeriai, kiisi taakekamechitia kaawerumachio, Riosieopua apochio, ahpo kaawerumari teerepuawichioopua. ⁸ Puuu Riosi masiteria wehchi ipaka tetewikamea, waasa apoche tahjichuri taakekameka tiamepua. Puuu wa'a teerekamea, tehpunasa kosipuamepua, kihtawichio kaawekamekapapua.

Taamo Riosi iintomo tuuriaa, pewatiame inataka mochi-totewa

⁹ Nape neeea wa'a tiame nayewaio, ki wa'a aamo noonowirio tuuka chiiamenia. Ohsotia neeea aamoo Riosio, iyorika mochikameko e'ramenia, wa'a te'tiapao eemea, newipatepuamepua Riosieo. ¹⁰ Riosia ki se'wi e'ramepua kaawerumachio, Apoeo ki natakepamepua ahpo ku'iretiao, aamo wahjachi ku'iriaopua kaawe erakokao, aamo wahjachio, aamochitia apochi paparameo, yooma pu'kawichio aamo nokisiaoiopua pehjo. ¹¹ Teemea pu'kao, wa'api teetojeramepua yooma pipiripi eemea, aamo wahjachi poponiwachio, pipiniwachioopua tiame. Nape utewaeme aamo teetopuapua pukachio, ahkasi aamo weritoachisi, yooma aataoi aamo tetewimichioopua, aamo utewaeme te'teretoame Riosiwichioo, te'ta ahjachi erakokao. Wa'a te'teretosaa eemea, aamo Riosiwichio nokinareria tetewima eemea, ahsieme noonowitiamekopua aamo inatariao. ¹² Wa'a te'teretoame enesaa eemea, ki nanasiname enemeri eemea, wahjachi Riosichi paparamechitia te'teretoamekapa, Riosie aamo kiapo tuutia puuyetoka, Riosiwichio tekipanaiopua pehjo.

¹³ Riosia, Aurani pukeri iintokemo Aurani nayewiaio, apochi wa'api pichiwataka nayewakamepua, ki'tiopa aaata ahpo epeche weruma tiariemeopua. ¹⁴ Riosia eee cheeripua Aurani iintomo tuuyaio: “Te'ta aamo pichiwa chiiame neeea, ihji aamo kaawe iintokemo tuuyao, tisiwá kaawe iintomerinia amochio; neeea, aamo tetejimarisiwao, ki ookapi aamo muuwetekemania.” ¹⁵ Waikao Aurania, moena teereka, oowe e'reka puuyerepua ahkasi ahpo iintokiachisiopua Riosio, pukeri pahcha simiyameopua ahpo taana taanatariachisi, o'iniachisi ahpo tetejimarisiwa muuwemeripua. Wa'a iintoka o'inere Riosia, Aurani iintokemo tuuriaopua, ahpo muuwetewao. ¹⁶ Ti'tijoeria ihta itapiti pichiwatanariaa, aaata ahpo epeche pa'pamira ajawaka pichiwatame puuuu, wa'a teekao ki aaatae ahpo a'chi chaanepuwichipua, ki pichiwako tuukao. ¹⁷ Waikao Riosia ahpo iintomo tuuriao, ahjachi erakomichioopua ti'tijoerio, ki nu'uti apochi pichiwatariamepua, apochi wa'api. ¹⁸ I'ka Riosi iintomo tuuriaopua, ooka itapiti kiisi sewina ikiwamechi ahpo pichiwatakamepua. Puuu ooka naatipua: puuu piiripia, te'ta ahpo iintomo tuuriapua, piireaa, ahpo wa'apie pichiwatatiamepua, piiripioi i'ka ookao, ka'chitia wihtukipua, apoeo te'ta Riosikapa. Pukaepa ahjachi paparaka mochitoame teemea, oowe e'reka taamo iintomerichioopua, kaawe erakoka puuyetoka. ¹⁹ I'ka Riosi taamo iintokemo tuuria puuyetoka mochitoamea, puupua taamo Riosichi paparawa pewatiame te'teretiaio, pewatiame naawaamechitia kiisi wichipame teereka. Ihji taamo pewatiame naawaerewaa, tewekachi te'ta Riosi iyoriwachi naawaerewaeme teemea, wisasori te'ta iyoriwachi to'peraekachi yooreminaopua, pu'ka Riosi tioparachi ki pusie tetewiniamechio. ²⁰ Wa'a te'ta

tewekachi Riosi iyoriwachio, Eesusia, wa'a yasimia akipakamepua. Wa'ao puuua taamo te'ta neeserosichitia pakikamepua, wa'a o'iniaopua weeechi mochikame ti'tijoeriwichioo, te'ta neeserosiwaraa, Merekisere neeserosichitia tiamepua, ki ku'itapisi neeserosika yasitokamekapa.

7

Eesusia, Merekiserechitia neeserosi

¹ ¿Aatanajuare ihji Merekiserea? Ihji Merekiserea, Saaremi muuwari yawichira eneriaipua, te'ta Riosi neeserosi enekame tiameo, Aurani taawechemio. Ihjia Saaremi yawichituaio, Aurani nasiwarichi o'inia eenoioepua, machenaka natepakame puuua, kaawerumari yahchemia Auranichio. ² Aurania wa'a ikitiaapua Merekisere neeserosieo, piie si'sientochio, yooma ahpo yowiriaopua nasiwarichioepua, o'osa ma'mariki uuyesa ki'yarepua Merekisereo. Merekisere teewaraa, Kaawerumari Yawichi, chaniwamepua. Saaremi tewaniachi yawichituwaa, Ta'iria Mochiniam Yawichituwa, chaniwame puuua. ³ Ihji noonoraa kihta nane'reniamepua, yeeyeraai, aata pu'ka ehkoriaami mochiriameai. Ihjia naawariachioi ki nane'reniamepua, ahkai mukuriachioioepua. Wa'a tiachipa puuua, Riosi Tijoetukameka tiamepua, ki wahjiam neeserosichitia tetewiniam.

⁴ Ne'nemitiao i'kao, achipu tiame yooreniaeme eneriaipua, Merekiserea. Aurania i'isaeri paamiratuamekaipua, Merekisere ki'yarepua o'osa ma'mariki u'yesa pipiripi si'sientochioepua, yooma nasiwariachi newitosa u'yeriaopua. ⁵ Neipami Moise taawechemio, puuu Reewi ne'neserosia reesisetiam eneriaipua, yooma ti'tjoeri koparoamichioepua

Moise nuurarieo, o'osa ma'mariki u'yeka pipiripi si'sientochiopua yooma a'chi ahpo iinuekao. Wa'a yoorarepua pu'kao ahpo Aurani tetejimarisiwachi ti'tijoekoiopua, Reewitai tiame tetejimarikai, Auranichi o'iniao. ⁶ Nape ihji Merekiserea, seenukaiopua Reewi tetejimario, Aurani koparoarepua, pu'ka o'osa ma'mariki u'yekaopua, pipiripi si'sientochiopua ahpo nasiwarichi o'inia u'pariaopua. Merekiserea tiame Auranio, Riosie muuwetetiameko tuutiamekoipua Aurani o'inia tetejimarisiwao, Riosi kaaweruwari yahcherepua pu'kao. ⁷ Yooma aatae nane'reniamepua, kaawerumari yahcheniameo aata weruma teereniamee yahcheniamekopua ki weruma teerewaemeopua. ⁸ Moise ajawaria ne'neseriosia, pu'ka o'osa ma'mariki si'sientochio u'yeka koparoakamea, wahjipasikame puuuu. Nape ihji Merekiserea, ki mukukamekoopua, iiweta ahjame kahtiamekatia tiamekotipu Ehkoriaami Iyoteria. ⁹ Neeea kaawe chanimeteoipua, ahkasi Reewi ti'tijoe neeseriosiai, ki aapoe wa'api ki'yakamekaipua pu'ka o'osa ma'marikiwa ahpo oowewao, Merekisere koparoario, Aurani iintoria noonoikameka tiame puuuai, Auranikamera wa'a iintokamekooiopua pu'kao. ¹⁰ Wa'a erakoame teemea, Reewi ne'neseriosio Aurani weerewachi te'tereriopua pehji ki na'nawakame pehji, iiweta Merekisereo, Aurani natepoiopua pooechio.

Weemera te'ta neeseriosi nakiretiame

¹¹ I'isaeri ti'tijoeria ahpo Moise nuurewarichi nokisimichioo, Reewi ne'neseriosie uukamepua, waika o'inia oowewari nokisimichio yoorakao, ti'tijoe ooweru tiame tatakoria cheriweniamewichioopua. Puuu Reewi ne'neseriosia Aaroni tijoechi o'inia tetejimarisiwame puuuu. Reewi ne'neseriosi nokariao, te'ta piipatiame enekame enesoopua tatakoria, ¿aatia tiichipa seenu

neeserosi nakiretupua, ki Aaroni neeserosi tiiachitia tiiameo, aatakamera weeraka Merekiserechitia tiiameo? ¹² Weemera neeserosi weraniame nakiretupua ki mukuyame, puuua, weemera Riosichi te'terewa mochitoniamie kateweri yachamerikopua pu'kao. ¹³ Ihji weemera neeserosi taamo weereketiamea, Eesusi Apoe puuua, weechi Tijoe Tijoetukame Riosi; ihjiai seenu tetejimarisiwachi eenariamepua, ki Reewi tetejimarisiwachi eenakame; pu'ka seenu tetejimarichi eenariameo, aataai ki neeserosi machenariamekaipua wa'ao. ¹⁴ Ihji weemera Eesusi neeserosia, ma'chiamie tetewame teemea, ki Reewi tetejimarisiwachi o'inia eenakamekopua, ihji weemera neeserosio Uura tetejimarisiwachikamera eenamekopua pu'kao, pu'ka Uura tetejmarisichio Moisea, ka'chitia taawechi neeserosi, machenakameko tuuyamepua, aataai pukachio.

Eesusia Merekiserechitia tetewiniame

¹⁵ Wa'a tiiachipao ihji Eesusi neeserosia, epeche ma'chiamie taamo nane'retiamepua ki Reewi ti'tijoechi o'inia eenamekopua, seenukopua pu'kao, Merekiserekameraka tiamekopua pu'kao. ¹⁶ Ihji Eesusi neeserosiwaa, ki aata ti'tijoeekamera neeserosi weratiame puuua, aata tetejimarichi uukaopua, ohsotia ihji Eesusi neeserosi teereniamea Apoe tewekachi Noonorae weratiame puuua, Apoe te'ta Riosie. Weechi ne'neserosia, naapi weemera ajawasiniame nakiyame eneriai puuua, aata neeserosi mukisoo. Nape ihji weemera Eesusi neeserosia, ki'tiamepua piirechi neeserosi weraniameo, ka'chitia taawechi mukimerikopua pu'kao, pu'kao mukiwaro, newitokamekopua wa'asi. Pukaepa Eesusi neeserosiwaa ki wahjiamesi teeremeripua ahkasi ki wahjiamesi

i'ka weechi kajuyachisio, Merekisere ki wahjiamesi neeserosi tetewitiamechitia i'ka weechio. ¹⁷ Ehkoriامي Iyoterichio, Riosia Eesusi inataka cheerepua eee cheekao: Aamo neeserosiwa,

wa'api teetomeripua ki wahjiamesi,

Merekiserechitia, ahkasi i'ka weechi kajuyachisi.

¹⁸ I'ka weemera Eesusi neeserosi yasipakopao, Moise ne'neserosi ajawasika o'ineriaa, ikicha ipatiame puuuapa wa'asi, ka'chi iika ahsieme cho'wakamekopapua tatakoriameo. ¹⁹ Puuu Moise animari me'yaka te'teretoria tatakoriamewichioo, kihta natetiame enerepua, te'ta piipateniamewichioo, naatikamera natetekamepua, weemera te'ta neeserosi Riosie weratiame, Apoe Eesusi. Pukae teemea iinuemepua tamochio, Riosichi e'enaka taamo itamiaopua cheriwepuao, ihtaoi taamo tatakori iintoriao, pu'ka taamo tatakoriia kokosapuameopua Riosieo, ahsieme natetetiame itipiriopua Eesusieo, apoe taamo tatakoriia nateteka mukuriopa.

²⁰ Ihji Eesusi weemera neeserosia, Riosie apoe wa'api apochi pichiwataka weratiamepua. ²¹ Wahjachi ehkoriامي neeserosia, oowera ti'tijoechi uuka ajawatiamepua, kihta ki aaatachi pichiwataka. Nape ihji Eesusi neeserosi wachi simiyame, Riosia, te'ta apochi pichiwataka weerakamepua pu'kao, eee cheeka:

Muuua, ki wahjiamesi no'o neeserosiwa enemeripua, ahkasi i'ka weechi kajuyachisi, Merekisere tetewiretiachitia.

²² Wa'a tiachipao Eesusia, epeche ma'chiame pichiwatamepua, Riosi weemera kateweria, weechi mochikame ti'tijoeri ahjamaopua, aachin teeka te'ta cho'wetiami itipimerikopua taamoo, taamo tatakoriario.

²³ Ehkoriامي ne'neserosia, ki ookapi ne'neserosi eneriaipua, wahjipasiopa ajawasitiamekapaopua. ²⁴ Nape

i'ka Eesusio ki mukuyamekopao, ihji neeserosiwaa ka'chitia taawechi piirechi neeserosi, werasiwa nakimeripua, ahkasi i'ka weee kajuyachisiopua. ²⁵ Wa'a tiiachipao, ihji Eesusia yooma aata ahpo Noonochi e'enakameopua, ahpo tatakoria cheriwepuawichio itakao, newipateka yasitomeripua pu'kao, ahkasi i'ka wehjoari kajuyachisi. Wa'a inisimeripua pu'kawichioo, senepi taawechi ahpo Noonochi utewaeme itasikao, wa'apitia yasitomerikapapua neeserosichitiao, ka'chitia taawechi ki mukuyamekapa.

²⁶ Wa'a tiamekasa te'ta neeserosi nakiyamekaisa teemea, i'ka Eesusika tiame: kihta a'chi tiame ki kaawerumao, kihta iintokame ki kaawerumao, i'ka weechi tatakoriniachio poanatakao, tewekachisi apechunatiame, ahkasi kai waapisi te'pa. ²⁷ Ihji taamo te'ta neeserosi Eesusia, ki ehkoriai te'ta ne'neserosi nokaka mochitoriachitia ihsiamepua, senepi taawechi animari ko'yaka Riosi oowewari nokariachitiao, ahpo tatakoria cheriweka piipatepuawichioopua, ti'tijoeri ooweruriwichioopua tiameo. Ihji Eesusi taamo te'ta neeserosia ahpo Noonochio, seenepi wa'api ahpo oowepakamepua ahpo weerewa meritameo, yomatame i'ka wehjoarichi mochikameo, ahsieme natetetiame itipimichioopua tatakoririao, ahsieme cho'wetame. ²⁸ Moise taawechiami o'inia ahkasi ehpesiamio, yooma te'ta ne'neserosi ajawatiamea, tatakorirame enerepua, aataai ti'tioechitia. Riosia pu'ka ehkoriai o'inia te'ta ne'neserosi nokisiriaopua kajumichioopua, yooma pu'ka ehkoriai pukeri o'inia ne'neserosio, yooma aataoichitia tatakoriamekopua pu'kao, wa'asi teewetekamepua wa'a te'teretotiameo, ahpo Taanakamera te'ta neeserosi weerakamepua, ahpo wa'apichie pichiwatakao. Ihji Riosi Taanaraa, kiisi

iintokamepua ihtaoi tatakoriniameo, puuupua ehpeo, taamo te'ta neeserosia ahkasi ki wahjiamesio, ahkasi wahka ihtoriachisi i'ka wehjoari kajuyachisio.

8

Eesusi Te'ta Pichiwa Neeserosi

¹ Te'ta nateyame nooe aamo nayeweriaa, ihjipua: Te'ta Pichiwa Neeserosi iinueme teemea, te'pa kahtiameriosia ahjamina, epeche te'ta yooreniamera te'ta iyoriwachi tewekachio. Ihji te'ta neeserosia, Eesusi Apoe taamo Paamira puuua. ² Puuua wa'a yasaka tewekachio, te'ta iyoriwachi neesetonapua, apoe Riosi weeraria iyoriwachi, puuu wa'a te'ta iyoriwao, ki aaata ti'tijoeri neteriachipua. ³ Yooma te'ta neeserosi ajawatiamea, ti'tijoewichio Riosi oowemeripua itapitio, itapiti Riosi ihkorewa, naati tiame, itapiti animari kokoniameriosia tiame. Pukaepa ihji weemera neeserosia, nakiyamepua tiameo, itapiti Riosi ahpo oowemiao. ⁴ Ihji Eesusi taamo weemera tewekachi neeserosia, i'wa weeechi yasisaapua pehji, ki te'ta neeserosi enemipua wa'ao, ahpo tewekachi neeserosiwao ki weeechi ne'neserosi nokiwa ihsiamekapapua. I'wa weeechio iinuemepua pehjo aaata neeserosi, Moisee ajawatiamechitia nuurari nokayame. ⁵ I'wa weeechi neeserosi nokariaa, Eesusi tewekachi ihsiwia ekawira puuua. Wa'a tiame nane'riame teemea, Moise Riosi te'ta iyoriwachi netemioio, eee chaaneriopua Moiseo: “Te'ta te'pa kaawichi no'o aamo cheeriachitia netepuapua.”

Weemera kateweri ti'tijoeri ahjama

⁶ Ehpeo ihji Eesusi weemera neeserosia, te'ta weruma iyoriwachi ihsiamepua tewekachio, te'ta kaawerumara neeserosiwa teetoka. Ihji Eesusia wa'a tewekachiopua

tiameo, apoepechi yasipakamepua Riosi weemera katew-
eri weeechi ti'tijoeriwichio inisiwaopua. Puuu weemera
kateweri yooraa, tísia epeche kaaweruma tiamepua
taamowichioo, epeche kaaweruma Riosi taamowichio iin-
tomo tuuriokopa. Puuu Riosi taamowichio iintomo tu-
uriaa, ihji eee cheeriapua: “Aataai no'o Taana Eesusichi
paparakamea, nooe cheriwetiame itipitiameripua tatako-
ririaa, te'ta ahsieme cho'wetiamepua wa'asi.”

⁷ Pahcha simiyame Riosi katewerio, ahsepari tiame
enesoopua ki sewinapuameo, ki nakimii puuuu, weemera
kateweri yachaniameo. ⁸ Nape Riosia pu'ka ti'tijoerio,
pu'ka katewerio kiisi ahsepame tiiopa iyorikao, pukaepa
weemera kateweri yahcharepua. Riosia ehkoriaamio, eee
cheeriaipua Eremia iyoterichio:

Enamiitepua no'oo piie taawechio,
weemera kateweri no'o yachamiachio, pua,
yooma i'isaeri ti'tijoerichio, pua,
Uura mochikame ti'tijoerichio, pua, tiame.

⁹ Nape ihji weemera kateweri no'o yachamiaa
ti'tijoerichio,
ki aamo ehkoriaami mochiriame no'o kateweri
yahcheriachitia, teeremeripua,
pu'kao Eejito no'o puuyanarioiopua panitokao.

Pu'ka kateweri nuurario,
ki yooreka mochitopua ti'tijoerio,
ki no'o tatanachitia uukania pu'kao.

¹⁰ Nape neipami pu'ka weemera kateweri no'o yahchari-
achio,
yooma noochi e'enaka paparakameopua no'o tatana
iintapasaopua,
eee iintomiaa, cheere Riosia:
yomachiami i'isaeri noochi paparakamechio, yoma-
tiame noochi paparaka te'ta i'isaeri enepakame-
chio, pua, tiameo,

no'o nuurari iyoripuameo,
 pu'ka inatarichi teerepamania,
 i'ka ti'tijoeri iikarachiopua tiameo,
 wa'a iyotepa tiame iintapamania no'o nuurariopua
 tiame.

Pu'kao neeea, Riosiwaraa enemapua, aapoeo no'o mochi-
 waria enemapua.

¹¹ Puuu wa'a no'o mochiwarichi mochikamea,
 aaataai kihta aaata masitemapua noochi simiyameo,
 ahpo poonioi, aaata ahpo ahjama oiyameoi,
 yoomahka pu'kao,
 te'ta no'o machika mochikamekopaopua wa'asi,
 nu'nuntiraai ahkasi weewerumaai.

¹² Wa'a teeremeri puuaa,
 no'oo pu'ka weeechi mochikoioipua pehjo,
 yooma no'o cheriweriopua na'ara nokariao,
 kiisi inatepapuawichiopua wa'asio,
 pu'ka tatakoririao.

¹³ Riosi weemera kateweri nayewasaopua, pahcha
 kateweri yachatiamelopua oochetupario tuukapua wa'asi,
 pu'kao kihta itipimio tuukapua wa'asio.

9

Weeechi Riosi iyoriwachi; tewekachi Riosi iyoriwachi tiame

¹ Ehpeo pu'ka ooka Riosi kateweri aamo nayewemane.
 Pukeri Riosi ti'tijoeri ahjama ahpo kateweri yahchariaio,
 aachin teeremeri eneriaipua Riosichi iyoripua; puuu
 pukeri simiyamechi Riosichi iyoripuaa, i'wa weeechiche
 mochikamewichio iyoripuawichio enerepua. Puuu Riosi
 iyoriniamea, Riosi kariterachi yooremina eneriaipua.

² Ihji Riosi karitera wakiwechiami i'toka siimpatiamena
 senepi resipumia werasitiamea, eee teereriaipua yooremi-
 nao: pahcha yooreminao teesa iyoriwachi eneriaipua,

wisasori to'pera chuhkuachiopua; wa'ao, piiripi kanterero weririaipua; wa'ao werirepua tiame piiripi tepate-tiame, paani to'wame neeseriosiche koaya. ³ Epeche yooreminaopua, piirechi wisasorie to'perachio, te'ta iyoriwachi enerepua wa'ao; ⁴ wa'ao, tepawetiachio, moorera cho'i sewajuyame yahchame werirepua, puuuu ahjae kokosa mooriniame enerepua, yooma puuu tepawea mooreraapua tiame, yomatiamе puuuu, o'ro tahpeteka netetiamе enerepua. Wa'achi yooreminaopua tiameo, kaaja poirepua piiripi. Puuuu Riosi kateweri yahchame enerepua, ehkoriai ti'tijoeri ahjama katewetiamе. Puuu kaaja kateweri yahchamea, yomatiamе o'ro apoche tahpeteka chuhchetiamе enerepua tiame. Pu'ka kaajachi yooreminaopua, wa'a werirepua piiripi sikorijari apoche o'roe netetiamе, pukachi yooreminao Riosi maanara to'wame enerepua. Pukachi kaajachi yooreminaopua tiameo, Aaroni teesorara poirepua tiame, puuuu seenepi simikameo uuyakame. Wa'achi kaajachio manirepua tiameo, ooka tehte rarapename, pukachi iyotetiamе manirepua Riosi nuurari chiiapua, Riosi ti'tijoeri ahjama katewetiamеo. ⁵ Pu'ka kaajachi neneku kuachio aampao, ooka itapiti aanaeme ajarepua, o'roe chuhcheka netetiamе. Puuuu, Riosi ku'iwarika te'tiamе enerepua, Keruwine tewaniame. Ihji na'pa ahpo aanae, mo'poraka teeka ajarepua wa'a Riosi te'ta iyoriwachi yooreminariwachio, Riosi kaaja to'perachi aampao, wa'ao, te'ta piipateniachi eneriamepua Riosieo, ti'tijoe ooweru tiame tatakoririameo. Nape ehpeonia, ki yooma cheemania, Riosi kariterachi simiyameopua pehjo.

⁶ Yooma weratiachiopua Riosi kariterao, wa'a pahcha iyoriniachi yooreminao, ne'neseriosiche muiwachi enerepua wa'ao, ahpo ne'neseriosi ihsiwa yoramia. ⁷ Nape te'ta tisia iyoriwachio ookachi

simiyame epeche yooreminao, piiripi wa'api te'ta neeserosi pakiyachi enerepua wa'ao, te'ta neeserosiche. Puuu piiripi te'ta neeserosia, piie paaumparichio, seenepi wa'api pakiyachi eneriamepua wa'ao, nape animari eerara oowatokaopua, ahpo tatakoriria Riosie cheriwepuawichioopua, ti'tijoe tatakoriria cheriwepuawichioopua tiame, ooweru tiamé, ihtaoi tatakori ikitiameopua, ahkasi ki nane'reka tatakori tiameoiopua. ⁸ Waikao yooma wa'a nokitiame ne'nekaopua, Riosi Riosiwaria, i'ka taamo inatatenapua, iiweta pahcha weririamera nokiwachi weerioio, aaataai ki ahsieme natetekame eneriaipua tatakorio, ahpo oowewari i'yetoaieopua Riosichio. Aaataoi ki tetewetitiame eneriaipua aachin teeka muipuameopua, te'ta Riosi iyoriwachio, ihtanaeioipua, te'ta ahjae natetepuameopua tatakorio, epeche te'ta nateyamera Riosi oowewari, nakiwame eneriopa. ⁹ Yooma puuu ehkoriaimi Riosiwichio oowewaka nokitiamea, itapiti Riosiwichio oowetiamea, animarioiopua Riosiwichio meritiameapua tiame, kihta tatakori piipatiame enerepua, ahkasi taamo tatakori inatariaopua. Yooma puuu nokitiamea, oowera ekawirara enerepua, Riosi te'ta iintomiaopua neipao. ¹⁰ Puuu muuwaeme itapiti nokaka mochitiamea, koamechi simiyameopua, itapiti iijiniameopua tiameo, itapiti ahpo papakoniamopua tiameoi, ahpo weerewachiche aampa papakoniamopua enerepua, ahkasi Riosi sewina tiame teerepachisi, ahpo weemera kateweri te'teretowa ki'yachisiopua.

¹¹ Nape ehpeo apoe Eesusi Riosie Weratiamea, taamo te'ta neeserosi weratiamekapapua Riosie, Riosi weemera katewerichi, ihsika yasitoamepua, ahpo Noono Riosichioopua taamowichioo. Pukaepa Riosia ahpo Tijoetuteria te'ta neeserosi werasaopua tewekachio, ahpo weemera

katewerichi yorasimichio weerakamepua. Puuu Eesusi te'ta neeserosi weratiamea, tewekachio ahpo Noonoo te'ta iyoriwachi pakikamepua, ahpo mukuria oowewarichitia i'toka, ahpo te'ta nateyamera eerachitia, ahpo Noonochio oowepamia, pukaeo, yooma taamo tatakoriaopua, ahsieme te'ta natetetiame itipimichiopua wa'asi. ¹² Ihji Eesusi apoe neeserosia, ki itapiti animari eerara i'toka pakikamepua wa'ao, naatichitiaopua, weesero eerara, chiwajowira eeraraopua, ihjia ahpo kurusichi meritiamekamera i'toka pakirepua wa'ao, pukae taamo tari-pakamepua ki wahjiamesi mochipua. ¹³ Puuu ehkoriaami mochiriamea, ahpo tatakoria cheriwepuawichioo, chiwajowira eerarae wakajowira eerarae nokariaipua pu'kawichioo, aata ahpo tatakoria cheriwejara itasoo, pu'ka eera ahjachi chi'poneka, wakasi taanara ye'ira kosisaopua tiameo, pu'ka napisoraero wa'achi yooraka ahjachi ipaserepua pukachio. Pu'ka wa'a nokitiame tatakoria cheriwekao, inasokache nokitiame enesoopua tatakoriame natetewao, ¹⁴ Eesusia epeche tisia ki nu'uti nateyame iintokamepua, pu'kao ahsieme taamo cho'wekamekopua taamo tatakoriao. Ihji Eesusi Riosie Weratiame te'ta neeserosi enepatetiamea, Riosi Riosiarichitia ahkasi ki wahjiamesi ahjamekapapua, te'pa tewekachi te'ta Riosi iyoriwachi eenakaopua, ahpo wa'api oowewarichitia ooweparepua ahpo Noonochio, puuu oowewaria, taamo tatakoria nehpuari enemichiopua, ahkasi yooma taawechisi. Ihji Eesusia, ahpo taamowichio mukuriae, ahsieme taamo iikachi piipatiamepua, taamo te'ta ahjame Riosi, yorakeka mochtomi-chiopua.

¹⁵ Wa'a iintoka Riosie Weratiamea, ahpo mukiwao taamo pejana teerepakamepua Riosi kokosario, ki taamo kokosapuawichiopua. Wa'a iintokaopua Riosichio, taamo

pejanawa enepakamepua weemera Riosi katewerichio. Ihji Eesusi mukuriae weemera Riosi katewerichio, ahkasioi pu'ka ti'tijoeri oochetiame kateweritere nokitiameopua, ahpo tatakori cheriwepua itatiameopua Riosichio, ahkasi pu'kawichiooi ahsieme natatekamepua tatakoririao. Wa'a iintore Riosie Weratiamea, yooma uukame Riosie paaetiao, kiapuaichiopua tiameo, pu'ka kiapuame nuutewa ki wahjiamesi ahpo iinuepua.¹⁶ Nape i'wa weechio, aaataai mukisa ahpo iinueka aaata tooemo tuukamea, ahkasi pu'ka aaata tooemeri, pichiwa mukisopa naachutaniamepua.¹⁷ Ke'chu mukuyoio pu'ka tooewari iinuemeo, kiisi naachutaniamepua pehjio, kihta natemerikopua puuua, pu'ka tooemio tuuka katewetiamero.¹⁸ Pukaepa ehkoriaami kateweriopua tiameo, meritiamero eerara nakiriamepua, pu'ka ehkoriaami kateweri chiia nokisipuawichiopua.¹⁹ Pukaepa Moise Sinai kaawichi tekisaiopua, Riosi yahcharia nuurari yooma ti'tijoeri tuuyaiopua, chiiwa me'yarepua weesero tiame, pu'ka eerara uunariapa. Waikaopua, pu'ka eerao neeroi na'pesaopua, poasiki saampatesa ahjae chi'ponerepua Riosi nuurario, tehte rarapenamechi iyotetimeo. Wa'a iintosaapua, iisopo kuhsisawa uusa eerachi saampatesaapua tiameo, ahjae chi'ponerepua ti'tijoechiopua chaaneka:²⁰ “Ihji eeraa, Riosi aamo ahjama kateweria pichiwatamepua, aamoo pu'ka kateweri chiia, yooraka mochitomichiopua.”

²¹ Wa'achitia eera chi'ponerepua tiameo, yomatiamero itapiti wa'a pahcha yooreminari Riosi iyoriwachio, yomatiamero pu'ka itapiti ne'neseriosi ahjae yoorao.²² Ehkoriaami Moise nokitiamea, ahkasi kiiya yooma itapiti Riosi ahjae yooreniamea, eerae piipatetiameopua, aaataiopua tiameo, ki cheriwetiamepua ahpo tatakoririao, ki animari eerarae chi'ponekao, Riosio

ki cheriwamekopa tatakoritiao, ki aata eerarae chi'ponekamechitia iintosoopua aaatachio.

Riosie Weratiamea, ahpo mukuriae cho'wakamepua tatakoririao

²³ Pukaepa Riosia weechi mochikameo, ahpo iyorikarichiopua, animari eerarae yooma piipatenurarepua, tewekachi Riosi te'ta iyoriwachio ekawirakopapua pu'kao. Nape yooma tewekachi iintuame Riosi iyoriwachi piipatemichioo, epeche kaaweruma tiame oowewari eerae nakiriamepua, ki pu'ka weechi eerae iyoriwachitia, nape te'ta Eesusi eerarae, te'ta tisiwa kaawerumarae. ²⁴ Pukaepa Apoe Eesusi Riosie Weratiame tewekachi moonasaapua, te'ta iyoriwachi pakisaapua, ahpo wa'api mukuria eerara oowerewachitia ahpo Noono ne'netekamepua, wa'a yasakaopua, pukae ahpo mukuria eerae Noono ne'neteriae taamo nehupuka yasitomichiopua wa'ao. ²⁵ Nape ihji Eesusia ahpo mukuria eeraeo, seenepi wa'api wa'a iintomia eenakame puuua, taamo tatakoriria cheriweka ahsieme cho'wepuawichioopua, ki weechi te'ta neeserosi seenepi wa'api pakiriachitia te'ta Riosi iyoriwachio, senepi paaumparichiopua, nape animari eerarakameraepua, ki ahpo eerarae. ²⁶ Riosie Weratiamea weechi mochikamechitia ihsiame enesaapua, senepi paaumpari tatakoritiame cheriwepuame asisoopua senepi mukimeri eneriaipua ahpo mukiwa eerara oowepuawichioopua, yomatiamе Riosi mochiwari tatakoriria cheriwepuawichioopua, ahkasi i'ka wehjoari naayasichisi o'inia. Nape Eesusia i'ka oochetiamе kateweri kajumiachiopua, seenepi wa'api mukimia eenakamepua, yomatiamе i'ka wehjoarichi ti'tijoeri tatakoriria, cheriwaka ahsieme cho'wepuawichioopua. ²⁷ Ti'tijoeria, seenepi wa'api mukiwamechitia, neipao

ahpo katewepuamechitia Riosie, ²⁸ wa'achitia Riosie Weratiameai seenepi wa'api taamowichio mukukame puuuu. Neipao ihji Eesusia wahka ihtoriachio, oosa simiyachi enamerikapapua, nape ki taamo tatakoria natetemia, ohso kaawe puuuu, taamo apechunamiakamera enameripua wa'asio, taamo tewekachi mochimichiopua wa'asio, ahpo ahjamaopua wa'asi. Wa'a teeremeripua, yooma aaata wa'a tiame puuyetoka mochikamechio.

10

¹ Yooma puuu pahcha oochetiame katewerichi nokitiamea, tewekachi weemera teeremia ekawira nokaka te'tererepua. Pukaepa senepi taawechi animari me'yeka mochtotiamea, ahpo tatakoria cheriwepuawichioo. Yooma puuu wa'a tiame nokitiamea, tewekachi teeremia taamo tetewitetiame puuuu, achini teeremia wa'a tewekachi te'ta Riosi iyoriwachio. Puuu animari meritame ka'chitia taawechi ahsieme cho'wakamepua tatakoriameo. ² Puuu senepi paaumpari animari meritame nokitiameo, te'ta pichiwa ahsieme cho'wiame enerioopua tatakoriame Riosie kokosapuameo, ¿wa'ana nokimiipua simitekao? Ka'i, ki wa'a nokimiipua. Pu'ka ahpo tatakoria cheriwetiameo, te'ta cho'wetiame enesoopua, natakepasimiipua ahpo tatakoriao, kihta apochi petereka pehji ahpo cheriwetia tatakoriao. ³ Puuu te'ta neeserosi te'ta Riosi iyoriwachi seenepi wa'api pakiniameopua senepi paaumparichi, animari eerara owatokaopua ti'tijoeri tatakoria cheriwepuawichio, naatiopua tiame inatepatepuawichioopua, yooma paaumpari ahpo tatakoria. ⁴ Puuu tooro eeraa, chiiwa eeraraaiopua tiame, kihta ahsieme cho'weme teerekamepua

tatakoritiameo, pu'ka tatakori te'ta cho'weniameo, tijoe eerarakamera nakiriamekopua.

⁵ Pukaepa Eesusi Riosie Weratiame i'wa weechi naawakamea, chaanerepua ahpo Noonoo tewekachi kahtiameo:

No'noo, muuuu ki nakikamepua animari aamowichio eepi me'yeniameo,

ihta itapitioi aamo ooweniameoipua,

tatakoritiame nateteniamewichioo.

Pu'kawichioo, no'okamera tijoetutekamemua,

no'o weerewa aamo oowewari enemichioipua.

⁶ Yooma itapiti aamo me'yeniameo,

ihtaai aatae aamo ooweniameoi,

kihta ihsiamie tetewame muuuu tatakori cho'weniameo.

⁷ Waikao neea no'o Noonoo, chaanekania: “Née No'nóo, i'wa weeriamie neeepa wa'asi, yooma iintomiapa aamo ehkoriai iintomo e'raria, te'ta Ehkoriai Pi'rinatiame Iyoterichi aamo cheeriáchitia.”

⁸ Pahchao Eesusia chaanekamepua ahpo Noonoo: “Ki nakiyamemua ihta oowewario animari me'yeniameoi, tatakoritiame cho'wepuamewichioo”, pukeri o'inia Riosia, wa'a tiame nuurakameai. ⁹ Neipao Eesusia cheekamepua ahpo Noonoo: “I'wa eenakamenia aamo e'raria iintomia.”

Ihji ooka chanitiame Eesusieo, oochetiame te'teretoka animari me'yaka oowetiameo, wa'asi teeweteniamepua Riosieo, piirechi tiame oowewarichitia yachapamia, ahpo wa'api Taanara weerewarakamera oowewarichitia. ¹⁰ Riosia ahsieme taamo tatakoriria nateteka cho'warepua, ahpo Taanaopua, ahpo weerewa ooweriopua, nape seenepi wa'api oowewaka taamo pejanao. Wa'a tiame inatakame Riosia, pukeri naayachi o'iniao.

¹¹ Yooma uurio ne'neseriosia, senepi taawechi ahpo neeseriosia yooramepua, weesa wa'api nokaka, animari ko'yewa eerarae Riosiwichio oowepuwawichio, tatakori-tiame cheriwepuwawichio, wa'a nokiwameo kihtawichio kaawekoipua, tatakoritiame te'ta cho'wewao. ¹² Nape ihji Eesusia ahpo weerewakamera, seenepi wa'api ooweparepua Riosiwichio, tatakoritiameo ahsieme cho'wemichio. Wa'a iintosaapa puuua, ahpo Noonomina ahjamina yasi-parepua, te'ta iyoriwa yasirachiopua, ahpo Noono yawi-chituwa apoepечи yawichitumia. ¹³ Wa'ao yasaka puuyemeri Eesusia, ahkasi ahpo Noonoo, ahpo taaratere toapachisi ahpo seepurawao. ¹⁴ Puuu Eesusi Riosie Weratiamea, piiripi wa'api oowewarie, ahpo wa'api weerewa eerarae, te'ta ahsepari cho'wewepua taamo tatakoririao, yooma aaata ahpo Noonowichio piipate-sikame. ¹⁵ Eremiaa, Riosi Riosiwario, Riosi pichiwatarepua, i'ka weemera katewerichi simiyameopua, eee cheeka iyotekaopua:

¹⁶ Waika taawechiamio,
 neipa i'ka no'o weemera kateweri uutiamе weechi
 mochikamechio,
 eee tiame iintomania pukachio, cheekame Riosia:
 No'o nuurario ti'tijoerichio,
 iikachi yahchemania pu'kao,
 i'ka inatarichi moochiopua,
 pukachi iyotemaniamе tiameo,
 no'o nuurario.

¹⁷ Wa'a iintosaapua,
 ki oosa inatepamaniamе aamo tatakoririao,
 kihtaoi aamoo, ki kaawe nokariaoi.

¹⁸ Wa'a iintosoopua Riosia, te'ta ahsepari cho'wetioopua tatakoririao, ki nakimapua waikao wa'asio, itapiti ahpo tatakoriria cheriwewawichio Riosi ooweniameo, ihtaoi itapiti animari me'yeniameo.

Riosio, naaepaniame nahkipua

¹⁹ Pukaepa ehpeo poponíwa pipiniwa tiame, i'wa weechi mochikaapua teemea pehjo, kihta seeweka ahsemetepua Riosio, te'ta iyoriwachi kahtiachiopua, ihtaoi itanemiaopua taamoe nayewekao. ²⁰ Puuu Eesusi Riosie Weratiamepua, ahpo wa'api weerewa mukiwa eerarae, ahpo Noonochi ne'neteka taamo reesiseparetiopua, ahpo Noono te'ta iyoriwachi ahseka itanepuwachioopua, taamo tatakoriria cheriwepuwachioo; wa'a taamo iintosoo, weemera ahjari taamo kiapuawichioopua. ²¹ Ehpeo teemea Riosie Weratiameo, tewekachi kahtiamekopao te'ta Riosi iyoriwachio, wa'a kahtiamete taamowichio ihsikaopua. ²² Pukaepa teemea yooma taamo weerewachi ki kaawe te'teria papakotiamekapaopua, kihta tamochi na'ara tiame tamochi pehtiamekopao, kihta seeweka ahjachi erakoka e'enamete teemea Riosichio, ihtaoi itanemiaopua epeche kaawe yorakepuawichioopua Riosio, wa'achitia tamochitia wahjachi Riosichi poponiwaai pipiniwaai tiame. ²³ Pukaepa teemea pukachi taamo paparao, pewatiame mochtomete teemea, Riosio ki wa'atia itipiamekopua ahpo cheeriao. ²⁴ Teemea kaawe ahpo ku'ika mochimeteopua, ka'karuma nokaka taamo piirechio, ka'karuma naewekaopua pu'kao, kaawe ahpo nakikaopua tiame. ²⁵ Teemea ka'te toaka mochtotaria naaju, pu'ka taamo napawika mochtitao, aata pu'ka napawiniame toaka mochtitao. Teemea ohso kaawe taamo oowe erapatesika, epeche weeka napawisimeteopua, epeche epecheche waapi teetoamekopua, i'ka wehjoari kajumiachiopua wa'asi, Apoe taamo Paamira Eesusi enamiachiopua eenechi.

²⁶ Aata Riosi kaaweruma chiia pahtekaio, ki kaaweruma ihsywa simitesaapua, kiteremeripua wa'asi

ahpo newipamiao, ki'tiopa wa'asi sewina tiameo newipapuameo, ki'tiopa wa'asi piirechi aaataoi, ahpo pejana mukimeriopua, ahpo tatakoriria nateteka cho'wepuawichioo. ²⁷ Aaata ki nakikamea Riosie Weratiame iintoriaoopua ahpowichioo, ki nu'uti kokosari saaemeripua yooma Riosi seepurawara ahjama, Riosio tahpitika yooraka kokosoiopua na'íeo. ²⁸ Aaata pu'ka Moise nuurario ki iyorikamea, meriwame eneriaipua, ookaoi paikaoi tetewachioopua pichiwatameo. ²⁹ Wa'a yoratiame enesoo, ¿ki epeche kokosa iintotare Riosia, tekesetiaapua ahpo Taana iintorio, ti'tijoewichio nateteriaopua tatakoririao? Riosia ki e'wakameo ahpo Riosiwarie paaewao, wa'a yoramapua kokosakao. ³⁰ Nane'rena teemea eee cheeriao Riosio:

Nee iintoma puuua,
 aaata tatakoririawichioo,
 kokosakao.

Nane'riamechi teemea cheeriao tiame:
 Nee Apoe Paamiraa nooe ihsimapua,
 no'o mochiwari katewekao.

³¹ ¿Riosi ahjame kokosarichi wichiniamea, tísia majapori tiamepua, tísia iinya tiamekopua pu'kao!

³² Inatepamitia eemea, aamo pukeri o'inerioiopua Riosi kaaweruma tuuyewarichi pichikekao, tísia kokosa tiame aamo aiwariokopua, itapiti a'chikoi tiamechi motasiamekapapua. ³³ Aaata eemea seenekachioopua, yooma tetewachi na'areka wepitiamepua, seenekachioopua tiameo, aaatawichio aamo ta'omoi wepitiamé. Wa'a ikisaopua, yooma itapiti kokosa ikitiameopua tiame, Riosie Weratiamechi paparakamekapa. ³⁴ Eemea, tésiwa e'reka tetewikamepua karichi pe'pereso mochikameopua. Eemea tiameo, yooma aamo iinueka u'yetiapua, ka'chi chaachapakamepua pu'kao, ohsotia eemea kaawe e'raka anachakamepua,

nane'riapa eemea aamoo, te'pa tewekachio, epeche nateyame iinuemerikapa. Puuu itapiti Riosio aamo kiamiaa, ki aaata aamo u'yeme tiamepua. ³⁵ Pukaepa eemea Riosi aamo paparao, ka'te ipaka tetewimitiapua, pukachi aamo ahjachi paparao, Riosieo, ki teesa tiame aamo kiamerikopua. ³⁶ Eemea Riosie aamo kiapuamewichioo, tísia anachaniame nahkipua, te'ta Riosi nakiyachitia teetowa. ³⁷ Riosia Ehkoriaami Iyoterichio, cheeriaipua:

Puuu aaata enameria,
 tísia ku'we enamíftepua,
 kiisi mehka teetoachipa.

³⁸ Aaata no'o kaawerumachitia uuriao,
 te'ta ahjarikamera kiamania pu'kao,
 pu'kao, aaata te'ta enamerichi paparamekopapua.

Nape pu'ka aaata enamerichi paparai toisoo pu'kao,
 kiisi kaawe eramania pukachio.

³⁹ Nape teemea ki wa'achi te'tiamepua, Riosichi paparakai toiniameo, Riosi kokosarikamera aiwapuawichioo. Ohsotia teemea, ahkasi taamo newipamiachisi Riosichi te'teretomeripua, taamo iikachio kaawe neesetoka.

11

¿Ihtanawichio kaawekamepu paparaniamea?

¹ Ehpeo, te'ta paparaniamechi simiyame aamo nayewemane. Te'ta paparaniamea ihjipua: Pichiwa ikimache puuuu eraniamepua, itapiti ki ikiyameopua pehji, ikikameche tetewiniame puuuu. ² Taamo ehkoriaami mochiriame noonoria, te'ta paparakamepua Riosichio, pukaepa kaawe tetewitiamepua, te'pa tewekachi kahtiameeopua taamo Noono.

³ Taamo pichiwa ahjachi oowe e'rarieopua, Riosi iintorio erakoame teemea, i'ka wehjoari yahchakaopua. Taamo Noonoa oowera chaachache, ihtaoi ki tetewiniameoipua, tetewiniame iintapakamepua, yooma ihta ahjachi iintuame enepatekaopua, yooma ihta taamo pusie teteiwame.

⁴ Naayachi pukeri pahcha tijoe Aarani tewaniame neterioipua, Aarani taanara Aaweritaru tewaniamea, ahpo Riosichi te'ta ahjachi paparakao, epeche kaaweruma oowewari ooweriamepua Riosiwichioo, ki Kaainikamerachitia ahpo pooni. Pukaepa Riosia, Aawerikamera kaawe e'reka tetewarepua, kihta a'chi tiamekopua ahpo iikachio. Aaweria mukurepua mukuyao, nape Aaweri Riosichi paparariaa, tamochi naewaka teeretoamepua pehjo, ahkasi ehpesiamio, aachin teeka Riosichi paparuameo.

⁵ Ehkoriaami Eenoko tewaniameai Riosichi te'ta paparamekapapua tiame, puuua Riosieo, ahjakame apechunatiamepua tewekachio. I'yaretupua i'yao, nape ki tewiretupua ahkai, apoe Riosie i'toretioipua pu'kao. Ihji Eenoko tewaniamea, ke'chu apechunaniaipua Riosie tewekachio, kaawe e'raeka tetewiniame eneriaipua Riosieo. ⁶ Aaataai ki kaawe e'reniame Riosieo, ki te'ta paparamoopua Riosichio. Aaata Riosi ahjama teerenariamea, Riosio, pichiwa kahtiameko erametepua pahchao; wa'a erasa Riosichi enamiapa, kaawe e'raka ahpo nehjiapo erametepua; wa'a teereka enakamea Riosichio, kaawe ahpo teeremeripua Riosichio, Riosieopua tiame wa'achitia.

⁷ Ehkoriaami Nooeai, tísia oowe e'rakamekapapua Riosichio, yooma yoorare puuua, Riosie ahpo nuureretiao, itapiti ki nu'uti ikimeriko tuuyetiapa, te'ta weruma si'ripuame, te'ta wawasora yu'kie. Wa'a tiiachipa Nooea, Riosi chiia te'ta pichikekapaopua, ki nu'uti pawekakera

neterepua, yooma ahpo ta'pechi ohjoemeo, newipami-chiopua. Nape Nooea, wahjachi ki pichikekameopua Riosi chaaneria ki nu'uti ikipo tuuyeriaio, toarepua wa'asi pu'ka ti'tijoerio, Riosie kokosapuawichiopua wa'asi. Wa'a tiiachipa Riosia, kaaweruma apochi tiame tetewarepua Nooeo.

⁸ Wa'achitia ehkoriai Auraniai, Riosichi te'ta oowe e'rekapa, machenakamepua ahpo ohjoekachio, Riosikamera e'wekaopua, te'ta itapiti kaaweruma kiapo tuutiaopua Riosieo. Waikao Aurania, ki nane'raipua ahpo i'toniachio, oowera e'weka simirepua, kihta yuuwesika ahpo toayao. ⁹ Riosichi ahjachi e'rapa ahpo i'toniachi asisaapua, seenuchitia ohjoerepua wa'a weechio. Oowera teesa kaarichi netesa yaajatorepua ohjoekao. Wa'achitia ohjoere neipamio, Aurani ti'tijoetukameai, Ihsa tewaniameai, Aakowo tewaniameaipua, puuuu tiameo Aurani Riosie kiapo tuutiame kiapuamepua tiame. ¹⁰ Aurania, ki weechi simiyame tetewitoka yasitoai teetorepua, te'ta Riosi ahjama mochipuamera tetewitoka yasitokamepua, tewekachi Riosi ahjame mochipuame.

¹¹ Aurania Riosi te'ta ahjachi e'reriai, Saaraai kiareretupua tiame Riosieo, peteteremichiopua, kiisi tanayamekoipua Saara tewaniameopua, u'matoka werakamekoipua pu'kao, Auranioi tísia oochetiame. Wa'a te'teriamakai puuuu tísia oowe e'rekapa Riosi iintomio, taanaere Aurani uupiraa. ¹² Wa'a tiiachipao Aurania, ki tatanaamerika tiamekaipua, ki ookapi tatanaremiai teererepua, kiisi ahsepame tiame ihtetakao, so'porichitia, ahkasi pa'we seeterachitia kehki.

¹³ Yooma puuuu, Riosi iintomia te'ta ahjachi erakoka, wahjipakame puuuu, ke'chu ahpo uuyoioipua pehjo, i'ka Riosi ahpowichio iintomo tuuriao. Ihjia i'ka weechi mochikaipua pehjo, poesimiachitia mochiriamepua

i'wao, nane'riapa puuuu, ki i'wa weechikopua te'ta Riosi ahjama ahpo mochitemiachio, te'pakamerakopua pu'kao, te'ta tewekachi. Yooma ehkoriaami mochiriame Riosichi paparakamea, mehka tetewamekaipua pu'ka wa'a teeremerio, pukachi Riosi wa'a teeremerichiche, mochitoriamepua. Puuuu ki i'ka weeechi ahpo ohjoepuameo, kaawe e'raka tetewarepua. ¹⁴ Wa'a erakoamea, ma'chiame ahpo tetewamepua, iiweta i'wa weeechi nokisiniame, ahpo te'ta Riosi ahjama mochipamiachi, siimpaniamekopua. ¹⁵ Puuu ehkoriaami ti'tijoeri mochitokamea, ki tewekachi mochipuame inatakame enesoopua, ahpo noonori puuyariachi nane'rekame enesaapua, wa'a nonoramikoipua eenechio. ¹⁶ Nape puuu porosimiwaa, ehpe taawechemisi teetoniamepua pehjo, pu'ka tewekachi mochipuamechi inatatoka, te'ta Riosi kahtiachiopua, te'ta kaaweruma mochirachi. Pukaepa Riosia, ki suuwe e'ramepua pu'ka ti'tijoerio, pu'ka Riosiwara tewaniai. Pukaepa Riosia katewiamepua pu'kawichioo, te'ta ahpo ahjama mochimiachiopua.

¹⁷ Aurania Riosie ahpo aatiatiaopua, ahpo taanakamera itanetiaopua merisa ahpowichio oowepuawichioo, yoramoche e'rariaipua. Waikao Aurania weeka inataka ahpo katewepua, ahpo taana Ihsa meripuao, Riosio eee ahpo chaanerioiopua: ¹⁸ "Aurani, neea aamo taana Ihsa tewaniamechio, tisia muuwepatemia aamo tetejimarisiwachio." ¹⁹ Wa'a cheeriopa Riosio, Aurania ahpo taana me'yakoio, eenechi oijenatemio e'rarepua, Riosichio Aurania, ki nu'uti paparamekapapua. Nape Riosie ta'omatiaipua ahpo taana Ihsa meripuameo, Aurania eenechi ahjatetiame kiatiameka iikamepua ahpo taanao.

²⁰ Puuu wa'api ehkoriaami Ihsa iintokamepua, te'ta ki nu'uti Riosichi paparaka, Riosi kaawerumari ahpo

tatana yahchekamepua, Aakowoo, Esauopua tiame. Ih-saa, pu'ka Riosi kaawerumari yahchaiopua ahpo tatana-chio, tísia Riosichi oowe e'reka cheekamepua, Riosio, te'ta iintomerichekopua pu'kao. ²¹ Aakowoai Eejito ohjoekai mukimiaiopua, wa'achitia Riosichi te'ta oowe e'raka iintokamepua, ahpo ojochiwa Oose tatanarachi Riosi kaawerumari yahchiaiopua. Wa'a iintosapua Riosi ahjama nayewarepua iyorikao, ahpo teesorae iiweta weri-sisaapua. ²² Ooseai tísia Riosichi paparapa i'isaeri Ee-jito weeechi puuyanamo tuurioi, ahpo weerewa mukuria o'wara i'tonurerepua.

²³ Moise yayawaraai, Riosichi ki nu'uti paparakapa, paika meeche inasorepua Moiseo kohjakoio, yooma kukuchi tehtemari ko'inurerioiopua te'ta Araoni yawi-chio, Eejito te'ta yawichikoiopua. Puuu yayawaraa Arao-nio ki seewerepua, Riosichi te'ta paparakamekapua, ahpo taana tísia peeniatameo, Riosi ihsimerikopua te'ta neese-tokao.

²⁴ Puuu wa'api Moiseai weripasaapa, Riosichi pa-paramekapapua ahpo wa'inarepua, Araoni maarara ahpo yeeyetewaopua. ²⁵ Puuu Moisea ohso kaawe ahpo teteji-marichikamera yasimo o'rarepua aiwakao, Riosichikam-era paparaka mochitoamechi. Araoni ta'perachio, na'ara nokiwa tatakori pu'seriopua wa'ao, kiisi yasinarere-pua wa'ao ehpeche ku'itapioi. ²⁶ Moisea ohso kaawe ahpo i'isaeri tetejimeri ahjama aiwamio e'rarepua, ii-weta pehji puuyeka mochitonioiopua aaata Riosie enam-eri tuutiame Meesíao, ki Eejito weeechi te'ta ahpo paarasateniamekamera uumo erapakamepua, Araoni Ee-jito te'ta yawichi, maarara taanarachitiaopua. Moi-sea ahpo inatarichio, Riosikamerachi te'ta ahpo kaawe teeremia inatakamepua. ²⁷ Ihji Moisea tiame, Riosichi ki nu'uti paparamekapa, kihta seeweka Araoni nekarewa,

machenakameepua Eejitoo, wa'a o'inia Riosimina teetorepua, Riosio, ki ahpo pusie tetewamekaipua.

²⁸ Moisea tiameo, Riosichi ki nu'uti paparamekapa, Eejito mochikai pehjio, animari eerara chuhchenurerepua yooma kaari yeetarachiopua Riosichi paparameopua. Wa'a tiame nuurekamepua yooma Riosichi te'terameopua, ki wa'a pakika ko'inekemichiopua Riosi ku'iwarior, tehtemari pahcha naawakameopua. Waikao puuu Riosi ku'kuiwaria, yeetarachi chuhchetiame tetewakaopua eerarao, semejenatorepua ki ko'yesika wa'ao. Wa'a o'inia o'inetiame Semejenato pahkotawaa.

²⁹ Waikamiopua tiameo, Eejito puuyasaiopua i'isaeria, Riosichi oowe e'reka paparakapa, wakiyachi uumatore i'isaeria pa'we sehtanachi paonakaopua. Waikao wa'a u'matopoi i'isaerio, Eejito soontarora na'narika paatioiopua, yooma si'rika wahjiparepua, pa'wee mo'porepatiapaopua.

³⁰ Neipamioipua tiameo, Kaanani weechi muipuaiopua wa'asio, Eriko mochiwarichi noriyameai sa'mi ko'rea, ti'tijoeri Riosichi paparariae, ru'mikamepua wehchi yasipakao, te'ta oowisanisa norikame nokisika ku'ritioipua, te'ta Riosi cheeriachitiaopua. ³¹ Raaja tewaniame oowitiame pukerio suwepori tekipanameai, Riosichi te'ta paparakamekapa, ku'ikamepua ahpo mochiwarichi ihpuemia e'enakameo, i'isaeri ti'tijoerio. Riosichi paparameka ki meritiamepua yooma ahpo mochiwachi ko'itioiopua, yooma puuu ki Riosichi paparanarekameopua.

³² ¿Kehkisa epeche chanimerikoinia Riosichi ahjachi paparianameopua? Nape ki iinuenia tehpesio, Kereoni tewaniame no'o nayewamiaopua, Waarakioi, Saansonioi, aata Ejete tewaniameopua, Raawioi, Saamueroi, yooma Riosi na'nayewaturaopua. ³³ Yooma puuu,

Riosichi te'ta ahjachi paparapa ku'itiameopua Riosieo, yooma i'kaeo: Riosie ahpo kiapo tuutiame weee uutiamе, weruma nasiwarichi newitoniamе; ooriai ki oojasipamepua ko'komiao; ³⁴ weeresi tajenakamekooi kajuteme tiamepua cho'wetekao; nasiwari machetae ko'ipoai newipatiame; ki u'wamekai, newitotiame ahpo seepurawao; nasiwarichioipua, ki nu'uti utewarieme te'teretiamе; ahpo seepurawa soontaroo, newitoka ujumaputiame. ³⁵ Ooweruai te'ta Riosichi paparamekapao, ahpo tetejima wahjipakameoio, eenechi ahjatetiame.

Nape wahjachia, ti'tijoea oowerua tiame, ki e'wakamea, ahpo Riosichi te'ta papara toinureniaiopua, ohso kaawe ahpo meripuakamera e'rakamepua, nane'riapa puuu epeche kaawe enemioa ahpowichioo, Riosio apochi paparakame oijenatioio, eenechi ahpo ahjatepuamekopapua. ³⁶ Wahjachia ahpo Riosichi ahjachi paparamea, na'araretupua wepiretupua tiame, wahjachia tiame ahkasi kaarenaeoi o'yeretupua peresokarichi yahchaka. ³⁷ Epeche wahjachia tiameo, pasipuka ko'iretupua tiame; wahjachia, seeruchoe naasipa tehpunaka ko'iretupua; wahjachia ki toinariamea ahpo Riosiwachi te'ta paparao, merimachetae ko'iretupua; wahjachi tiameopua ki wisasori chuhchaka ohjoerepua, oowera po'wa wi'chira ahpo wakiraekachitia chuhchaka ohjorepua, chiiwa wi'chiraoi. Puuu oowera ohjorepua tiameo, ihpapatiamechitia tísia aiwaka, na'ara yooraka tetewiniapa. ³⁸ Yooma puuu wa'a tiame yoratiamea, tísia ka'karumakapaopua, epeche kaaweruma te'tereniachi mochimetepua, ki i'ka wehjoarichi na'araniachi. Yooma puuu, ooruchi weechiami ohjokamepua, kaawichiami ohjoeka, teesochiamiopua tiame, ahkasioi weee yeewachiamioi. ³⁹ Yooma pu'ka Riosichi te'ta

pararaka mo'mochitokameo, ahkasi ehkoriaalisi o'iniaio, Riosia pu'kao tísia kaawe e'raka tetewamepua, pu'kao ki uukamekoipua pehjiio, Riosie ahpo kiapo tuutiao. ⁴⁰ Ki uuyamepua Riosie kiapuameopua pehjiio, Riosio pukeri Aurani ahjama nayewakaio, taamo wahka ihtoriachi teeremeri inatariopua Riosio, taamo kiatioi kiapuawichiopua tiameo, taamo ahjama.

12

Eesusichi ne'nepatariapua naaju

¹ Teemea taamo nokikameo, ki ookapi taamo tetewame iinuemepua, taamo tetewaka mochitoame aachin teeka taamo ohjoemekopua Riosichi paparakao, ehkoriaalisi o'inia mochitoriamie, i'wa weeechi taamo norikame mochikame tiame. Pukaepa se'wi toimete teemea yooma pu'ka taamo eerina tiameopua, yooma taamoo, te'ta taamo ki kaawerumachi wichipateme tiameopua. Mochitomete teemea, pewatiame teetoka tamochiopua taamo kaaweruma teetowao. ² Teemea Eesusio, kurusichi mukuka taamo tatakoriria nateteria taamo inatarichi tetewitoka mochitometepua. Eesusia ki suuwe e'rakamepua tísia suuwe erapori teeka kurusichi mukuyaipua taamo tatakoriria natetekao, tísia kaawe eramiapa neipao, ahpo tísia kaaweruma iintorio e'rapaopua. Ehpeopua tewekachio, Riosi ahjama kahtiamepua, Riosi ahjamina seekarachitia ihsika, ahpo Noono yawichituwachio.

³ Nahsina erasaapua amochio, toinarekaopua Riosichi inisiaio, Eesusi iintoria inatapuapua ohso kaawe, te'ta aiwariaopua aamowichioo, tísia na'ara yoraretia ti'tijoerieopua, yooma wa'a yoratiameopua tísia aiwaka anachariachi. ⁴ Eemea ki anachamepua pehji ahkasi mukiwachisio, aamo ki tatakorichi ruhjipua.

⁵ ¿Natakepakamekosa eemea, Riosie aamo tuuyeretiao pukeri simiyachio? Riosia eee chiamepua Ehkoriaami Iyoterichio:

No'o kuitawa,
ka'te ipaka tetewimitiamua,
Riosi aamo tuuyao;

ka'te nehkamua,
Riosi aamo te'yoipua ki kaawe iintoriao.

Ka'te ki oowe erapaoimua Riosichi aamo teetoao.

⁶ Apoe Paamiraa,
ikicha teetosoopua ahpo nakiyao,
kakupa teerewachi iintapasiamepua;

Riosia, yooma ahpo tatanachitia uuriaopua,
te'yamepua pu'kao.

⁷ Riosi aamo te'yaa, aamo ahpo taanachitia tetewapa te'yamepua. ¿Aaatana kaaweruma noonoa, ki terika tuuyamepua ahpo taana ki kaawe iintoso? ⁸ Taamo Noono tewekachi kahtiamea, wa'a tiame puuuu. Ki teriwame enesaa eemea pukaeo, ki Riosi tatanaraka te'teriamepua, oowera seesenu tatanaraka te'teriamepua, ki Riosichi paparama. ⁹ Taamo weechi noonoa taamo nu'utikoio, taamo ki kaawe noonoiso te'yoio, yooreka e'wekame teemea. Taamo Noono tewekachi kahtiameo, ¿ki nu'uti yooriniameopua, ki epeche yooreka tetewitariarepua, ki kaawe taamo iintoso terisoo? Wa'a teereniamepua pukachio, apoe tewekachi taamo Noonoo, ki wahjiame taamo neesetoamekopua, ki wahjiamera ahjari taamo uumichio. ¹⁰ Taamo noonowa weechio, ahpo peenichitia teetorepua taamo tuuyesikao, ka'karuma taamo enemichioopua; nape taamo Noono tewekachi kahtiamea, taamo te'ta peeneka tuuyepasiamepua, te'ta taamo piipatiamepua ahkasi yooreminasiopua iikachio,

te'ta yomatiamē taamo enepamichioopua, taamoo ki-
isi kihtaōi a'chi tīaame enepamichioopua, ahpóchitia.
¹¹ Teemea ki kaawe noonowisa teritiaa, pukerio ki
pu'sereka inamuame teemea, ko'koamekopua terika tu-
uyewao; nape pahtesaapa teemea taamo terika tuuyetiao,
kaawerumakopaopua pu'kao, kaawe e'raka kaaweruma
enepamepua, wa'a ikisao tísia ta'iria ohjoeniamepua.

Riosi chiia ki e'wewa maapori teerewa

¹² Pukaepa utewa teetopua eemea, aamo te'ta kaaweru-
machi teetopuapua, ¹³ ki se'wi ihtesikaopua rojowi
oiyamechitia.

¹⁴ Kaawe ahpo uuka mochtōpuapua, te'ta kaaweruma
teereka mochtōka. Ki te'ta ka'karuma te'terepakamea,
aataai ki ahpo tetewimeripua, ahpo Riosi kahtiachi kah-
tiameopua. ¹⁵ Kaawe aamo neesetōpuapua Riosie aamo
cheriweretiao, kihta a'chitiame ihsika ki kaawe teeremeri
tīiao, Riosi te'ta kaaweruma amochi iintoriaopua; ka'te
itapiti chihpuameka teeremua aamo aatachioi, Riosichi
mochitoameo. ¹⁶ Kaawe aamo inateka mochtōpuapua,
Riosichi aamo iyorika mochtōaopua, ki aamo wekatemi-
chiopua Riosichi aamo iyorika yasitōao, ki aata kuu-
nachitia aamo teeremichioopua ki iyorikamechitia ahpo
uupiewao, puuua tísia suwepori nokiwamepua. Ka'te
Esauchitia iintomitia muuua, ahpo pa'chirachitia teereria
iinuekao, itapiti kooame ahpo ko'konariawichioo, neh-
jakamechitia. Aamo Eesusichi papara toisaamua, Esauka
iintokameka teeremamua, pukae papararie iinuamerika-
pamua ki wahjiamesi ahjario. ¹⁷ Nane'riame eemea, Esau
tísia naaracherioipua ahpo noonoo, Aakowochi yahcheria
ahpo kaawerumari apochi no'rapumichioo, ka'chi iika
no'rapume teereriopua Esauchio.

¹⁸ Nape ki aamo wa'a noonoikameko e'raka chaaninia, ki aamo Riosichi kaawe te'terewa wehchi ipaniamechitia. Eemea ki aamo ehkoriaami noonori ahjama mochiriameopua, pu'ka Riosi Sinai kaawichi tekiriaoipua na'i tajenarichio, wa'ao tísia tukapachi eneriaipua, oorosi weeriachi tukawari, tísia yukiterechiopua. ¹⁹ Ki inamukame eemea wa'ao tiame, ki nu'uti Riosi turupuchatiameopua. Ki inamukame eemea tiame, ki ku'ita ki anachame tiame Riosi nayewachaniameoipua, ahkasi ti'tijoerio Riosio, ki ahpo nayewajerarioopua wa'asi. ²⁰ Puuu wa'a mochikamea ki inamunarerepua Riosio, kiisi anachame tiioipa Riosi chiia iyoripuameo, eee chiiopa Riosio: “Aata i'ka kaawi kajenariemechi ihtepakamea, tetee pasaka meripuamepua, merijicheraeoi checheka; ihta animari wa'a moenameoipua, wa'achi yorapuamepua.” ²¹ Ki teesa tahpitika tiame maapori teerepua wa'ao, ahkasi Moiseai cheerepua: “Ki teesa majaya e'rani neeeai, neeeai chachapi ihsinapua majakao”, cheerepua.

²² Nape Riosia pu'ka ehkoriaami nokiwa teewekamekapapua wa'asio, piirechi kaawichi e'enameri eemea tewekachi weeriame, puuu Siioni tewaniamechi. Puuu tewekachi Siioni kaawia, Riosi tewekachi te'ta muuwari mochirachi puuu, puuu wa'a Riosi mochiwaria, Weemera Eerusareni tewaniachipua, nape te'pa tewekachi ki i'wa weechi. Wa'a tewekachi Siioni mochiwarichio, kii ookapi Riosi ku'iwari mochikachipua, mi'miri miiri. ²³ Wa'a Siioni Riosi mochirachio, wa'a mochiwipu Riosi ahpo iyotaperichi iyoputiamea tiamea, Riosie ahpo tatana enepatetiamea, Riosie kiapo tuutia kiatiameaapa wa'asi. Wa'achi kahtieme tiame Eesusia, te'ta Apoe Peereiraa, te'ta yooma ti'tijoewichio katewiameraa. Wa'achi mochiwipua tiameo, yooma ti'tijoe ooweruai tiame iikara, Riosie te'ta

cheriwetiamea tatakoririao. ²⁴ Wa'achi kahti Eesusiai, weamera katewerichi taamo neh-pupameai, ahpo eerae iintokameapua taamo piipatekao, te'ta kaawerumara ahpo eera nehjakamea, ki Aaweri eerarachitia, ahpo Riosichi wenejiame ahpo pa'chi, Kaaini tewaniame.

²⁵ Wa'a tiiachipa i'ka weamera Riosichi teerewa taamo yachatiamedio, aamo seeweka mochtipuapua, ipaka tetewiniameopua Riosi aamo tuuyeka chiiao, apoe Riosi Riosiwari chiia aamo nayewekapua. Ka'te aamo ehkoriai nokariamechitia te'teremitia, ki Moise e'wepame Riosi ahpo nayewiao. Yooma puua, Riosi ki yooreka ipaka tetewikameopua, yooma ko'iretupua Riosieo. Riosio wa'a te'terekameo, ki teesa kokosaka ko'yakame enesoopua pu'kao, ki epeche kokosatarepua apoe Riosi Riosiwari taamo iikachi nayewioi ki e'wetioopua? ²⁶ Riosia wa'a Sinai kaawichi o'inia ti'tijoeri nayewerioio, ahkasi weeeai noonorepua, nape ehpeopua Riosia chaanipua: “Eenechi wahka ihtoriachi no'o noonotesoopua weeo, ki weeeche noonotemania, ahkasi tewekachi iintuameoi, sasaweka noonotemania.”

²⁷ “Ki weeechiche noonotemania” cheeriaa Riosi, yomatiamie ahpo enepateriao, sewinatamio tuuka chani-tiamepua, yooma sewinatapua, naatiche itipimeripua, ki sewinatame tiiamerache. ²⁸ Puuu ki sewinatame tiamea, taamo Riosichi paparaniamepua, taamo ki-amo tuuria, te'ta Riosi ahjama mochipuamepua, ahpo ye'karichi mochipua, ki seena aampasi. Pukaepa wa'a iintomerikopua Riosio, ki nu'uti tahpitika tiame, kaawe erakomete teemea pukachio, ki nu'uti iyoriwae nayeweka. ²⁹ Wa'a teeremete teemea taamo Noono Tewekachi kahti-amedio, tisiwa ki nu'uti iyoriwa tiamekopua pu'kao, ki nu'uti utewarieme, ki nu'uti na'ika tiame puua, yooma ihta ahpo seepurawao, saipatiameopua wa'a erasacheo.

13

Achini teeka kaawe eratewa Riosio

¹ Ka'te toaka mochito eemea, aamo ahpo kaawe e'reka nakika mochitoao. ² Aamo ta'pechi asikameoi ahpo che'repamiachi i'yakao, reesisepuapua aamo ta'pechi che'repamichioo, seenekachi aaata Riosi ku'iwari, che'repateka ihsimaoimua, tewekachi o'inia eename.

³ Ka'te natakepaka mochitomitapua pe'pereso iinueniameoi, pu'ka wa'a karichi mochika aiwari saayao, wa'achitia amochi saaeka mochitopuapua tiameo. Tesiwa e'reka tetewipuapua, aaataoi tesiwa teereka aiwameopua, eemeai wa'achitia saayamekopua ihtaoi kokosa ikisaa.

⁴ Aamo kaawe neesetoka yasipuapua aamo neewiriao, ki suwepori ihsika wa'amahka piirechi ootiame ahjamao; uupiraai wa'achitia yooreka yasitometepua ahpo neewiriao. Aaata nenewikai suwepori nokaka mochitoameo, Riosia, kokosa yoramapua pu'kao.

⁵ Ka'te yooma ihta itapiti weemuame enemitiamua, toomichioi ka'te u'matoka tahpitika e'rame, itapiti epeche aamo iinueka yasinariao. Soparame kaawe e'raka yasitopuapua aamo iinuekae, aamo Noono tewekachi kahtiamoe, eee cheeriopa: “Kiisi toima neeea aamo neesetokao, piinerioi kiisi aamo toimania.”

⁶ Pukaepa kaawe chaachapamete teemea, taamo ehkoriaami Raawi cheeriachitia ahpo Ehkoriaami Iyoterichio:

No'o ku'yamea,

no'o Paamira Riosipua;

kihta seewiame neeea,

aaatae no'o na'ara yorapua.

⁷ Aamo Riosi naera aamo masiteriachitia nokisipuapua. Pu'ka Riosichi owe erakoriachitia, wa'achi nokisipuapua eemeai.

⁸ Riosie Weratiamechi simiyame masiteniamea, ka'chitia taawechei sewina ikiyamepua, tapanamioi, ehpiamioi, meremiamioi, wa'api teeremeripua. ⁹ Pukaepa eemea kaawe inataka keepupuapua aaata ma'masitiao, seenekachioi seesenu masitiamekoipu. Ka'te aamo toimitiapua, aamo oowe erapatemichioopua pukaeo, ki pichiwa Eesusichi simiyame masitewae. Taamo Riosichi ka'karuma te'terepuaa, Riosie ahpo te'ta nakirarachi eenamepua taamowichioo eenamepua, ki ihta itapiti kooame iyoriwa nokiwae Riosichi kaawe te'terepua. Yooma pu'ka kooame iyoriwae, kaawe te'terepo tuuyameopua Riosichio, ka'te pichikemitia pu'kao, puuuu, kihta nateyamepua Riosichi kaawe te'terepua. ¹⁰ Ehkoriaami i'isaeri ne'neseriosia, animari merisa Riosiwichioo, wahseka oowewariaipua, ti'tijoe ooweru tiame tatakoria cheriwepuawichioo. Wa'a noonoisaa puuu ne'neseriosia, pu'ka Riosiwichio oowetiameopua sa'pa wahsetiameo, aapoe wa'api kokowariaipua. Nape puuu ehkoriaami ne'neseriosia, ka'chi iika ko'komeripua taamo tatakoriaawichio pejana oowewariopua, pukae taamo tatakoria cheriwepuawichio itayao, apoe taamo Paamira weerewa puuuu, apoe wa'api ahpo Noono ooweparia tewekachio, kihta ihta animari ko'kopua tiame. ¹¹ Puuu ehkoriaami te'ta neeseriosia, ne'neseriosi nokariaa, senepi paamuparichi piiripi chiiwa meriniameo, wa'a ikisaopua, eerara puhjesao te'ta Riosi iyoriwachi i'toka oojoweriaipua, ti'tijoeri tatakoria cheriwepuawichioo. Nape puuu animari ko'ika eerara u'yeniamea, ma'chi mochiwachi ko'isa uujupaniame enerepua. ¹² Puuu animari ma'chi mochiwachi ko'iniamea, Eesusi ma'chi mochiwachi i'toka meripuame tetewipua eneriamepua. Pukaepa wa'achitia apoe Riosi Tijoetukame Eesusiai, ma'chi

mochiwachi i'toka meritiamepua tiameo, ahpo wa'api mukiwa eerarae, ahsieme cho'wetiamie itipimichiopua taamo tatakoririao. ¹³ Wa'a teesoo tísia aiwariopua taamowichioo, puuyataria teemeai naaju, ma'chiami aiwasimia, Eesusi taamowichio iintoria nayewatuwachio, a'chikoitiame suuwe erapari tiame aiwasimia, taamo Paamira Eesusi na'areretiachitia. ¹⁴ Teemea i'wa weechio, ki yooma taawechi mochimerikapaopua, pooechi nokisiameka te'teretoame teemea, piirechi ta'pechi inataka taamo ohjoemiachio. Ihji taamo ohjoemiachio, te'pa tewekachi puuuu. ¹⁵ Wa'a iintoriopua Riosio taamowichio Eesusichio, te'ta kaaweruma nayewamete teemea Riosio, senepi taawechi cheriwema ki'yakaopua pu'kao, itapiti tísia kaaweruma oowewari ki'yamechitia. ¹⁶ Eemea kaaweruma yooraka mochitoio, ka'te natakepamitiapua, aamo piirechi ku'imiao, kipoteka nokisikapua pu'kao aamo teesa iinuwaekaiopua, tesiwa te'tiameopua kihta iinueka. Riosia, wa'a te'tereka mochitoniamero, kaawe e'reka tetewamepua, kaaweruma ahpo ooweniamechitia tetewika.

¹⁷ Pu'ka aamo neesetoka masiteka tuuyameo, kaawe e'raka keepupuapua pu'kao, pu'ka chiiao kaawerumakopua aamowichioo. Puuuu ahpo masitiao, kaawe neesotoamepua, nane'riamekapa puuuu, Riosi tetewachi ahpo nokisiamekopua. Ka'te aamo itapitie ki kaawe tiamee eerina teewemitiapua pu'ka ka'karuma aamo masitario. Wa'a te'teresaa eemea yuuwesipatemaioi eemea pu'kao, aamo wa'a teeresoo, kihta kaawe teeremapua aamowichioo.

¹⁸ I'wa taamo mochikawichioo, kaaweruma itapua-pua Riosichio. Teemea, a'chikoi chaaneniapua, kihta ki kaaweruma taamo iintorio erakoamepua, te'ta kaawerumache nokisiamekapa. ¹⁹ Eemea Riosi ahjama

nayewaio, utewaeme itapuapua Riosichio, ku'we no'o aamo mochikachi tetewipuawichio.

Kaaweruma e'rewa; kajurachi teepotewa tiame

²⁰ Ehpeo itaniamenia taamo Noono Riosio, aamochi yasitomichiopua pu'kao, yooma aamo pipiripichio, puuukopua taamo iikachio, taamo ta'iria yasira ki'yamea. Puuuu apoe iintokamepua Eesusio, mukukoi eenechi oijenatekamea. Ihji Eesusia, taamo te'ta Inatiame puuuu, po'wa tepuyamechitia, yooma taamoo, ki se'wi te'teretomichiopua Riosichio. Ihji Eesusia tiameo, ahpo mukuriae eerarae pichiwatamepua, Riosi weemera katewerichio, taamo tatakoriria cheriwepuawichioopua, te'ta ahsieme choatiame itipimichiopua, ahkasi ki wahjiamesi. ²¹ Itanenania tiame taamo Noono Riosio, aamo ku'imichiopua pu'kao, yooma ahpo e'rachitia teetopuamichio, ahpowichio kaawe wichiyache nokisika. Yooma no'o itayaa, Eesusi Riosie Weratiame iintoriae itayamenia, pu'kawichioopua, te'ta weruma iyoriwa e'reka, ahkasi ki wahjiamesi.

²² No'o Riosichi poponii pipiniwa tiame, kaawe e'raka inamujeraninia i'ka paikapioi aamowichio iyoteria, aamo iikachio yachapari, kaawe erapari tiame. ²³ Aamo nane'rejeranine tiameo, taamo Riosichi pooniwa Timoteoo, ma'chiparetiopua perekarichiopua wa'asi; ku'we enasoopua no'o kahtiachio, yeetoma neea aamo ne'nemia simiyaiopua aamo mochikachio.

²⁴ Yooma pu'ka aamo masiteka mochitoameo, teepotemitiapua, yooma wa'a taamo Riosichi poponiwao, pipiniwaopua tiame. Aamo teepotenapua tiame, litaria o'inia e'enakame.

²⁵ I'kache cheeka kajuyamenia amochi uhjuraopua iyojura. Riosio, amochi yahchejeraninia ahpo kaaweruma cheriwewao. Wa'a ikisaa tísia kaawe enemapua.

Riosia Warijio Nayewani Ahpo Tisiwa Kaaweruma
Tuuyewari

Huarijío: Riosia Warijio Nayewani Ahpo Tisiwa Kaaweruma
Tuuyewari New Testament

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huarijio

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 1 Jun
2022

c8002ff9-eafc-5d29-b2c7-a847cdca6c74